

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

www.anjp-hb.co.za

info@anjp.co.za

YER HOO TAA

NAWUR

FIISU TAA ÑELMA ÑL NA YER HOO TAA NA

Awarkase nse a nusen-se na kpeena
n'a lese feten ka taman hiiu rëe na

A pase tekara ñl lesuu ka Feranse körü t'ona. N noón wese we nawiiyo kuđemo na wese ka cakɔ̄siin leđe n̄seniitisi na hiin niitisi na nasel (1732). Paserer neér k'a yaa-ł se J.R. Gschwend wuse na n'l wili ka taa n l ron, ka n noón wese we nawiiyo kuđemo na wese ka cakɔ̄siin naku na hiin nul na naku (1929) s'u sen Ase Tentente hosuu ka yera cipiimpa kören taa. Nne yer neér cii s'l lese tekara ñ'c wuto n̄enkar taa, u mōna s'l wose paseter ñl, n'l ha-ł ñempu fe n'l lese-ł wuto nka taa. Akpar nde a yaa-re se "All Nations Gospel Publishers" na, wa lese-te yera cipiimpa wutase t'c cakɔ̄siin nul na hiin nuna (250). Wa yeeku tekara ñ'c kören ka cakɔ̄sii na hiin nul na nasenautisi (127) t'c awor nde taa a hosu Ase tentente na. Na tekara ñl rëe na, yera ten-ɔ wutase ten taa, na pa wonon 'ɔ wa we na, na cociina akpaya nya ten we hamihamí na, wa plsú se wa na se wonte Ase wuten-te yera na, te we tufelem, te citi, te wul l ñente. Ase Tentente r̄eser Eesekuel ka wute-te wese cakɔ̄siin nuna na wese hiin n̄sennisa na leđe (586) fe n'a lel Yeesu Kiriisitu. Nt'ole se: "Me kaa se me cel-mi hoya cefali na leesase cefase... se fe n'l wuse me yera ni me wuse mi Ase!" Eesekuel 36:26-28.

COPYRIGHT

ISBN 1 - 874934 - - 5 - 3

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

P.O. Box 2191, PRETORIA, 0001, R.S.A.

(Une Mission de littérature évangélique financée de dons)
(Reg. No. 1961/001798/08)

YER HOOR TAA

ASE REE, NAWUR ALUACII TEMER AWOR
(1 San 3:4-10)

?N kalu tekara ñi, Itese s'i we se ñelma neer-ona n pisu s'n na n te-o t'c reyaya. Pa n ci late lar, nawur Ase seer, nawur woñi pe cii s'i tisi n'Ase ree na, nawur n ka ci Ase seer n'n kisi, n kaa s'n na wonon'c n we na, na wonon'c Ase na-n na. Ase hen na, i pe hu asemte huhur, i ñelu yer hoor t'ona.

Aluacii Sataj ci tentarura cii, n'l ñasu tawundji taa n'l pe ñoñ Ase n'l ñasu asesta na tete wa heku t'ona. I teku yera ni wa tisu s'i ci Ase tirir ñi citilu na. Ama i ta tase n'l ci Ase tirir ñi citilu na se yera kpater we wa mœsu wo na. Ama kpater sela se wa wutu i ñente s'i ci Ase tirir ni wa mœsu i tufelem ñente. Se wonon'c u ka we antauñ na, kohen yera kpater we ka, wa teku-mi se wa ci Kiriisitu tirira. !Nte ñi ra yuse-mi. Aluacii Sataj ñi teter teku yera ni wa tisu s'i ci Ase tirir ñi citilu na. (2 Kör. 11:13,14). Aluacii ñi ci tete ree tansarte ase na, i husi wa len ree se wa ra na Ase tentente hulmün. Nte wulu-na Kiriisitu ñi nusen Ase rekpelkpel na, i hampate. (2 Kör. 4:4). Wompa ten ci awarkase laða, na wompa pe tisu n'Ase ree na, wa sepa wa ci yeelempa k'Ase ñesa taa se wonon'c tete ree yera waluna, se wonon o tansarte fiisu nku pe ñoñ Ase ka ku ñasu asesta na tete, wa heku taa na. Ku lake temer ka wompa pe ñoñ Ase na, wa taa. (Ef. 2:1,2). Nne wa ñesa ta hul, wa walun semp'ona riyuyu se wa maa min ñi tam akperu na, ñi taa. Nne re kisu re siiru se, re pe lake awarkase, re teku re teter re te.

Woña kalu tekara ñi taa na, n'n mœsu feten ñi a lese-ñi i taa na, n kaa s'n pise n'n sem wonon'c n teter n hoor we na. !Ra kisi n'Ase hulmün wul wonte we n hoor t'c tufelem na. !Sem ñ'awarkase n'n ra fese s'n tan n'awarko, wonte ree na, Ase Tentente siir se: "Nne re siiru se, re pe lake awarkase, re teku re teter re te, n'Ase tufelem tan ra hoyaa taa. Ama, nne re yeedu

r'awarkase r̄ee, Ase kaa s'i t̄isen-d̄a-se, n'l yeu-ra se re kpese rekpesekpese, wonte r̄ee na, t ci Ase h̄l we riyyu na, n'l lake wonte t yii-te na. Nne re siiru se, re ta lau awarkase, u kunta n'u we se re suku Ase se tentar, n'l Tentente tan re hoyaa taa." (1 Sañ 1:8-10). "Ase Yo Yeesu calem lesu r'awarkase ka se ten, ni pe yeke se re kpese rekpelkpel." (1 Sañ 1:7). ?N pe h̄oñ Ase, n h̄oñ alvacii Satan. ?N ta ci Ase wolalađe, n ci awarko kpankó kena. Nne awarko walun na-n, !ra fese. !Ko n'n yaa Ase h̄l h̄ose t te s'l lese-n ka taa na, na Yeesu Kiriisitu r̄ee. Yeesu Kiriisitu h̄l kan tete r̄ee s'l p̄ise n'l t̄else awarkaseciina, n'l h̄orse alvacii reen h̄l we ra r̄ee, n'awarko nka h̄asu-ra na. Nñi ci-na ra h̄iin yade. N we Ase Sarteñen h̄l p̄isu n'l na yera m̄osem na tansarte lakase nse yer lake-se amesɔŋ taa na, t h̄esa t'ɔna. N ra p̄ise s'n mel Ase h̄esa taa, n'n m̄ese-t n lakase, wonte r̄ee na, woñl lau rende na, t pe nlu ya, nawur woñl lau h̄eser na, t pe na ya?

"Wonte r̄ee na, Acii Sesee h̄elu tete r̄ee te ten, n'l sun wompa su wa hoyaa ka ya ten wa cel-t s'l teemle-wa na." (2 Chroniques 16:9).

"Wonte r̄ee na, Ase na yera ten wađe taa. l sem wonte ten wa lake-te na. Wompa lake teñc na, wa ra p̄ise se wa mel tawundi t'ɔ Ase h̄esa taa, nawur asedja h̄eku taa." (Job 34:21,22).

"Ama, Yeesu ta su t h̄oor ka re ten s'l cel-wa, wonte r̄ee na, t teter, t sem wonte we wa hoyaa taa na." (Sañ 2:24).

Sempe na, "Woñl lante Ase h̄asete r̄ee, n'Ase t̄isen-t n'l husi t k-awarko r̄ee na, !l nlu lelen. Woñl Acii Sesee pe ruken t k-awarkase na, n'l taa tan tentar h̄ente na, !l nlu lelen." (Psaumes 32:1,2. !Kal rere-ɔ Psaumes 51). Señ, Yeesu we n'l yaa-ra rere se: "Woml, u nlu-mi n'l we n'l sul sula na, !l kan na me r̄ee n'l me yeu n'l fiisi." (Mat. 11:28-30).

1. AWARKOCHI HCR

FETEN ŅL KUTIHUDI

KIĐINKIĐIN FETU

Fetu nku-wulu-ra yal nawur apal ūl ta lōse i hōor n'l we tete nte rēe ūnente taa na, i hōor taa. Ase Tentente yaa nñl-čna s'awarkaseladę. Te kutihudi siiru s'l yepa n'l wonte tete nte rēe yera mōsu te rēe na, na wonte i tenu cii-te n'l ku sel-te na, te hōor-l. Nte ūl hen wulu wonte we tufelem k'Ase na-te yer hōor taa na. Nesa ceseml na ūnesekpate wutu selkur ūnente se wonon'c Wutekpisasi 23:29-33 siiru na. "Ampo ko riinan ten s'ai? Ampo ko riinan ten s'au? Ampo yee? Ampo ūnentu wa te? Ampo hiiuku seen ka fala sen? Ampo ūesa s̄ee recucu? U ci wompa m̄su selem h̄ese t̄ee na. Wompa ūnee selem reen n'l wa hutu na, mp'čna. !Ra ūnel selem n'n nōon se pe we cesempe ricii ka sarte n'l pe make pempese k'ahulo taa n'a ūnee-pe sarte remarr. Pe kuntu pe ku yera se rem nawur wentateer. N ūesa kaa se ya na nter te ta sar, n'n hōor taa seu n'n wute wutase ka falafala."

N kaa s'n ūnel fetu nku t̄o wonte na, n na yer ūl hōor t̄o kpeena ka hamihamı ka ya cō taa. Ya wulu awarkase tempe mpe we yer ūl hōor nde taa na. Re hōya taa kunta n'l ya wuse r'awarkase reconde. N'Ase Tentente reser Seereemii rēe, Ase wute se: "Yer hōor kper akutasi ka ten n'l re taa we ūnan, n'anç p̄su s'l sem, re taa ūnente 'ka, te ten." (Jérémie 17:9). Yeesu teter ūnu te rēe niir n'l siir se: "Wonte rēe na, tansarte mōsem mpe lii na yer hōor taa na, mpe yeke-na n'l yer lake tansarte lakase. Mpe yeke-na n'l lake wonte tenu cii-te na. Mpe yeke-na n'l mulu. Mpe yeke-na n'l ku i runtu. Mpe yeke-na n'l cii i raana yalaa. Mpe yeke-na n'l lake ūneserəu, na ūnan lape. Mpe yeke-na n'l lake tentarł n'l caru yera, n'l lake ūnesesəmer. Mpe yeke-na n'l siiru tansarte ūnente ka i raana rēe. Mpe yeke-na n'l lake afate ūnente, na wōkete. Te ten ūl tansarte na, te lii na yer ūl t̄o na, n'l te wusu-l tansarte t̄l." (Marke 7:21-23).

1. Asimo nka sar ten ka kel ka raana na, pa woñl na, i ūnelu asimo nka n'l wōru ten. Nku, yer hōor taa hen na, asimo nka nusen akpantu awarko. Se fe n'l Lusiifər wuse alvacii na, i ka

ci Ase tirir ñi sendu Ase cal n'l ruken i hulmün na. Ase tirir ñi feete akpantü awarkö taa, n'l wuse Ase amura. (Esäi 14:9-17, Ezékiel 28:12-17).

Akpantü nya lii-na min cepan ñi kaa se ñi ñoŋ alvacii na, ñi t'ona, ni ya we hamihamü. Yera nempar kpantu se wa we sauti ka ten. Nempar kpantu se wa sem te ten-ɔ körü taa. Nempar kpantu se wa-l sem wa te ronuu n'u kel yera ten, ni wa sii wonte rekɔr̄l rekɔr̄l ni fer pe kpa-wa. Nempar carü wa te ni wa leę yeenkpase, na kpamüla, na niij taa kpase nse citilu na... se wonon'c a wute Eesäi 3:17-24 na. Nempar rere kpantu se wa caasina ka ci nter. Nempar se, wa lii-na koren cekpolen taa. Nempar kpantu se wa sem wa nese taa, na wa niij t'ɔ lape n'u kelen nempar. Nempar kpantu se wa sem palunj mape n'u kel wa raana. Yera mpa ten lake sempe na, wa seewa se: "Ase celu suur ka wompa kpantu na, n'l lake sarte ka wompa tisu wa te na." (1 Pier 5:5). Ase pe cii aciu k'akpantu na komluu. (Proverbes 8:13). "Woñi komlu na, u kaa s'u tul-i, ni woñi kpantu na, i kaa s'i feete." (Proverbes 16:18).

2. Tilkpaku ci kpeende nde lii sen ka ten ni ku kel latemülem na. A nusen tilkpaku nku cee na ñesepiir awarkö, n'aseekete ñente, na yalawiisi paluu, na sumaruken ñente, n'ayaqete ñente. Awarkase nse tassa se kpol kóhen aluate nte ci tete teem aluate na, te taa. Se kpol kóhen n'c ten se wonon'c re plsü se re na tufelem tentente nte Yeesu ka wute-te ka u lake kóhen n'c wese ka nawiisi nasel (2 000) na se: atesenu ayuken kaa se ñi lau se Sotom na Komor koren aluate taa. Tansarte fiisu nku we, kóhen-ɔ tete ree na, ku ta hoyaa yalaa n'apala receel-ɔna. Ama, ku si Ase seeera rese taa rere, n'awɔi nya taa a wulu yera ka len n'a lake temer na, na sikulna taa. Alvacii yeu se yera tunku na sinima ree, n'aseentü ñente ree, na tekarana mpa wutu aseekete ñente na, wa ree, na ñempen hamihamü ñi tan fer na, ñi ree, n'l si yera hoyaa taa se wa fiisin horse. Wonte Ase yaa-te s'awarkö na, yera ten ñelu-te se nte sar-na s'a laute kóhen. Afapiisi kpater ka ten suku wa te wa celu falafala tekarana, na sinimana mpa wa na-wa na, wa feetu fer ñente taa, ni wa tuku wahala. Yalaa n'apala mpa lake aseentü n'a

ñelu-wa sinimana taa na, afapiisi woru-wa se wa tan lapse, wa tunku-wa ni wa tasun-wa wa lakase taa. Awɔ̄l nya taa a waa riinan ten na, ya wuse aseekete awɔ̄l. Wompa ka sem wa te rukenu ka ten se wonɔ̄n'ɔ Ase wulu-wa na, a kunta n'a pe tasun-wa kɔ̄hen. (Genèse 39, na nempar rere). Hal n' "Afrique du Sud" yera mpa ci Sulu ñempa na, akanda mpa ta sem Ase n'a ñelu-wa se wa lake tansarteñente na, ni wa pe taku wa taa se wa ku woñi lake ayadete na, wa p̄su se wa wul wora siiru se ra ñesa hul kɔ̄hen na, ni wa p̄su se wa ku ra ñente k'Ase hūhur ayuku rere. Ase pe cii se re seente n'ayadete nte. Ama, i cii se re see-te kena. "Ama, woñi su i tenu n'i cel-ku Acii Sesee Yeesu na, ñi-n'i, wa wuse yer kudem. Sempe na, l̄u ra lau ayadete ñente k'alape. Awarkɔ̄ n̄enkar we ka, yera lake-ka, ka pe warku wa t̄en. Ama, woñi lake ayadete ñente na, i lake awarkɔ̄ kena i teter i tenu. L̄i ta sem se mi t̄en ci Fiisu Sarteñenku awɔ̄r kena ya? Ase ha-mi Fiisu Sarteñenku nku se ku p̄ise ku co mi hɔya taa. Ase ti-na mi t̄en. U ta ci mi ti-na-ñi." (1 Kɔ̄r. 6:17-19). "Nne yer yepa n'Ase r̄e feeta, Ase kaa s'i yeu n'i feete rere, wonte rere na, Ase r̄e ci r̄e sarteñenka kena. Mi ci-na r̄e nka." (1 Kɔ̄r. 3:17).

3. Afa ñente wutu selkurte na hiilu ñente awarkɔ̄. Afa ci kpeende nde we asima na, ni re taku añamañama nya re katun-ya na. Awarkɔ̄cii hɔɔ̄r nde mu tansarteñente nte a siiru-te, n'a kalute tekaruna taa n'a na-te feten taa na, re we semp'ɔna. Yer tenu nku u ka mɔna se ku ci Ase ñi ñelu na, i r̄e na, ku wuse asima, na tansarte tute, na wonte t̄eden yera na, na siikar ñeeu, na sala kpasuu na wonte ten we ka te hɔrsu yera na. Sala ñeerte t̄eden apala na yalaa ka kɔ̄hen ñi n'u kelen antauj. Ase hampate receel p̄su-na se te telse yera mp'ɔ sala niij taa n'aluu sarka taa. Ase seera ra p̄ise se wa ñee siikar ka cocii taa, wonte r̄e na, wa mɔsu se wa p̄su se wa hɔrse Ase ñente. Ama, u kundi n'u pe siiru-wa nter se wa hɔrsu wa tenu nku ci tufelem Ase r̄e na, n'asima tute. "L̄i ta sem se mi t̄en ci Fiisu Sarteñenku awɔ̄r kena ya?" (1 Kɔ̄r. 6:19). Woñi hɔrsu i tenu na, "Ase kaa s'i yeu n'i feete rere." (1 Kɔ̄r. 3:17).

Woñi kelu lipi na, i ci woñi lake awarkɔ̄ n'Ase na. Re taku

se re tel, n'u ta ci se re we fiisu taa se re tuku kena. Woñl ñuse ku-l na, i pusu s'l tu tunç sarteñenka n'l ho. Ama, woñl cii s'l rëse na, i kaa s'l we n'l ko semp'ona se, "!Ha-m. !Ha-m." nawur "!Tase-m. !Tase-m."

U pe maken ñeserëucii n'l pe pusu s'l ho ayuku nénkur. A pusu s'a kal Raante Höpe Cepente tekara taa s'u mōna s'a ku hiilucii, na selkur na wëe. (Deutérenome 21:18-21). "Wonte rëe na, selkur, na hiilucii, wa wusu ahusa. Reem yeke yer n'l sii afinticeken... Woñl cake na wompa höya taa kper hòrsuu ka ten na, i ha i cii ka fer." (Proverbes 23:21, 28:7). !Tëse se yer ñeér ka we ka i ci sau n'l kel hiili, n'l wuse kpankó ka i ñeserëu rëe. I sepa n'l lake kuñuŋ ka tempe n'l kuse i ñesa k'aseda kòru taa. U ta hena se re wute kuñuŋ nku selkurte konku na, ku ñente. Kuñuŋ nku kel ten, n'u ta mōna s'a wute ku ñente na fawii. Ase siir-ra i tentente t'c reyanta se selkur ra puse s'l si Ase wurti taa. Wompa sa selem reen, na wompa wëtu-pe na, wa-l rere wa-l we taa, wonte rëe na, Ase siiru se, "Wompa nante taa we felem n'u kake-wa se wa ñee selem reen wa hutu na, wa kaa se wa tu wahala." (Esaï 5:22). "Woñl ñeesu i runti ka selem, na woña n wuru ña runti teeku t'c selem s'l ñee n'u ku-l na, u kaa s'u tu wahala." (Habacuc 2:15). "Kosen, na yese, na siin, na selem cesëmpe yeke se wa höya taa lau lelen ka wa teenkaya taa. Ama, wa pe mōsu wonte Acii Sesëe lake te na, te rëe." (Esaï 5:12). "Ilü ra teke mi te. Il sem se wompa lake tandiyuyuñente na, na wompa la atetüna na, na wompa lake ayadete na, na wompa suku w'apal raana se wa yalaa na, na wompa mìlu na, na wompa lake ñeserëu na, na wompa ñee selem n'u ku-wa na, na wompa tìl yera na, na wompa kporu wa raana ñente na reen na, wa ten ñl, wa ra si Ase wurti taa." (1 Kör. 6:9,10). A na tenu nku rëe lakase se wonon'c a wute te ñente k'Ase tentente taa na, se: "A sem wonte yer tenu cii-te na, nt'cile se, yera cii se wa lake ayadete, n'aseekete ñente, na tansarteñente. Wa la atetüna, wa lake masii, wa kaken rem'c wana, wa yee, wa lake ñesesëmer, wa ñan kpan remanj, ni wa cii se wa fede na remanj. Wa taru wa taa, wa tan noj kudem. Wa lake ñeserëu. Wa ñee selem n'u ku-wa, wa esu tuu. Wa lake nënter rere-c te

nusen sempe. Me hoj mi siiruu se m'a teem mi te siiruu ka wo na. Wompa lake s'mpa na, wa kaa se wa ra si Ase wurti t'c asis." (Kal. 5:19-21). "Ilu ra nee selem s'u ku-mi. Pe yeke n'a leeke. Ilu yeke ni Fiisu Sarteñenku siir-na mi hoyaa taa." (Eef. 5:18).

Ilu na wonon'c Yeesu yaa wompa lukute ku-wa na. Nt'ole se: "Woñl lukute ku-l na, lu kan na me ree n'l nee leem. Womu ten lukute ku-mi na, lu kan na leem ree, na pa woñl tan warase na, lu kan n'l yau nalem na selem ka fala n'l ra rete wur." (Esaï 55:1). "Ama, woñl kaa s'l nee leem mpe, me celu-l-pe na, lukute pe tasu l kuu, wonte ree na, pe wusu l t'c hiidzi nde taa kpoj n'u re n'u tal ayuku nku l hiiuku fiisu nku tam akperu na." (Sanj 4:14).

4. Kpenteru ñente wutu alempate ñente, wonte u mona s'a lau-te sej, re kunti se cer na, n'aturte ñente rere (masii). Yer ñi hoor kper reen na, re ci aturte awarko kena. "Woñl lake alempate ñente na, te ku-l, wonte ree na, l pe cii s'l niij tiu ate. Ayuku ka ku ten, l nante make yera ñente ree." (Proverbes 21:25,26). Sosuee yepa n'l siir liserael ñempa se: "Alempate ra kpa-mi, n'u kisi s'u ra mu koro nku." Yer tenu hen na, ku kper alempate ka ten se ku mu Ase ñente. Yeesu tam se: "Ilu car mi te n'u si-na menon nka we rekpewi na." (Luki 13:24). "Woñl cii na, l hiiuku." (Mat. 7:8). "Tansarte yera ka cii se wa hørse Ase wurti ni wa lake te yera ka kuñuñ." (Mat. 11:12).

Alempate k'Ase ñente taa, na telsete ñente taa, walun yera ka sem taa. Te yeke re pe see Ase, ni te pe yeke se re cii Ase ameson taa ñente, ni te pe yeke se re pise re mu wonte kelten-c Ase yii-ra s'l kaa s'l cel-da-te na. Alempate walun yera ka sem taa. Ase wutun-n wonte s'n su ña hoor n'n cel-l na, aluaciñ siiru-n s'n ra lau-te sej. L siiru-n s'n yeu, cer, nawur ayuku nenkur-c sarte. Nku, n kaa s'n ra hiiu-ku-l, ka fe n'n seu fala ka n ta mu Yeesu s'n telser. Ase se: "Nne u niu Ase wuto ka sej, lu ra ru mi rena." (Heep 3:7). Yera mmu ta seu ka wa siir se cer kena wa kaa se wa tisi-na Yeesu ree na? Na ta tl-na cer ayuku.

Yera cepiimpa mpa we koru nku, a yaa-ku s' "Afrique du Sud" na, wa suku kpenteru wɔru, wa lake n'aturte ñente. Ra fetu nku t'ɔ cee hen na, kpenteru ci masii, n'aturte awarkɔ nka nempar lake-ka, wa siiru se cer u kaa s'u sar na. Wa tisu te ten ñi r̄e, ni wa ru-te wa hɔya t'ɔ Ase ñi ñelu na, i k-awɔr taa. Aluate nte taa u wl-ra, ni kaade ñente talu-ra, n'ahusete si ra r̄e na, Ase Tentente siiru-ra se re yaa Ase ñi ñelu na, wonte r̄e na, nñi rɔn-na i te n'l honku s'l sen-dà. !Re ra ru ra mɔsem ka wara sarte r̄e, "wonte r̄e na, Ase wulu-na sarte tu ka ñempu n'l tunku-ku. Ase yeke n'l re na ñesa taa, n'u lau-i lelen ka yer ñi ñempu taa. Nne i feeta, Ase kuse-l. (Psaumes 37:23-24). "Wonte r̄e na, u ta ci a kuren n'akpau, nawur atipi, nawur awulɔŋ t'ɔna s'a kpaase yer. Ama, Ase ci-na woñi hu yera tentente na. I tisu neer n'l kpaasu neer." (Psaumes 75:7,8). Ase cel lisrael ñempa ka ñasete ka sarte se: "IA ra nɔɔn neer-ɔ mi t'ɔ i wədɔ i k-apalayo, nawur i yalayo ñenkar-ɔ min taa s'l la late. IA ra nɔɔn neer-ɔ mi heku t'ɔ i kpasu, nawur i ñelu terase s'l na wonte kaa se te lau cer na, nawur tu, nawur wompa lake masii na, nawur sisir tu, nawur wompa walu ku cal wa wutun aseda nawur alua na. Ase pe cii s'l na anau ka woñi kaa s'l kur s'l lake te ten ñi na." (Deutéronome 18:10-12). "Ama, wompa we se haase na, na wompa lake aturte ñente, n'ayadete ñeñte na, n'akura, na wompa la atetina na, na tentarira, na wompa ten we tentarir ka lu na, wa kaa se wa mûse n'awareñ r̄e-ɔna." (Wonte Yeesu Kiriisitu yepa ni San na-te na 22:15). "Ilu ra cel mi te na wompa wutun alua na, na tuu, wa r̄e. Ilu ra cii-wa se fe n'u ra wursi mi te-ɔ asima na wa. Ma ci-na Acii Sesee mi Ase." (Lévitique 19:31). "Nne yer siir-mi se: Ilu kpase wompa wutun alua n'aseda na, na wompa siiru wonte kaa se te lau cer, ni wa felu yese ni wa tisu añemen na. Ilu siir-wa se: Re ra wutun r'Ase ya? Re kaa se re wɔse aseda ka nter-ɔ wompa ñelu na, wa r̄e ya? U mɔna se re cɔ n'Ase ñasete na wonte i cii-te na kena. Nne re pe lake sempe, hulmın ra kan koru taa. Nne re pe wutu se tentente nte, re ra na hulmın." (Esaï 8:19,20).

Aluate nte n we n'n kalu tekara ñi na, Ase wuten-n s'n kisi n te n'n lɔse hoɔr. Ama, kpenteru fiisu nku we n taa na, ku

wutun-n hamhami s'n yeu n'ayuku n'enkur-ɔna, ni ku yeke s'n hɔɔr taa kper nafate ka ten se: "Nne me lɔse me hɔɔr, me yera, na me raana, na kɔru rɛɛ ñempa, wa kaa se wa siir senɔ? ?Me kunta, me pe walu waarr, n'aseentu nya a lake-ya kɔru rɛɛ na, u kaa s'u lau senɔ?" N yeke sauti nte tan s'a mɔse-te na wur, k'a hiiuku-te na Yeesu rɛɛ na, n'n mɔsu wonte u mɔna s'n yeu-te ka n cel-ι ña hɔɔr na. N yeke i rehesser nde tan lape na, na i lelen ñi tan s'a wute ñi ñente na, na i hampate, ni nafate kpa-n wonte yera kaa se wa mɔsu-te n rɛɛ na. N yeke fiisu nku tam akperu k'a cake-ku lelen taa na, ni nafate kpa-n sem mpe yeke s'n wuse alvacii kpankɔ na... "se fe n'i lese wompa ten ka ci sem kpankase, ni nafate kpa-wa wa fiisin cɔu t'ɔ ten-ɔ pe rɛɛ na." (Heep 2:14,15). Tansarte fiisu nku yeke s'n wuse na warɔ ayuku s'ayuku n'n ra tisi n'Ase rɛɛ na. N hɔɔr kpa reen ka cekɔ cekɔ kaka n noɔn re wuse reen se kpenteru wuru.

5. Kpii ci turu n'enkur-ɔna, ku ku yera. Ñan, na wana, na hɔɔr nde kpasu resam na, te ten ñi ci awarkase, ni te we yer hɔɔr taa, ni te yeke n'i wusu akur. N pisi s'n mɔse n te rukenu k'ayukən neñer. Ama, n'enkur rɛɛ hen na, n ñan kpa resusu n'n hɔrse nter-ɔ halu. Usara n'u kel s'n tisi s'u we tufelem sempe, n'n wɔse Yeesu s'l lɔse n hɔɔr. "Kɔhen ñi hen na, In ñan ra kpa." (Genèse 45:5). " !Yeu wana, n'n kisi ñan kparte. !U ra sa n taa, wonte rɛɛ na, u kaa s'u ra sar." (Psaumes 37:8). "?U sa n taa, u pisi s'u yeu n'n ku, ?n kpa wana u ta sar asaru, n'anɔ pisi s'l sende ñesesemercii cal." (Proverbes 27:4). " !Ra yeu s'n ñan kpa resam, wonte rɛɛ na, ñan kparte cake wɔku t'ɔna." (Ecclésiaste 7:9). "Kɔhen ñi hen na, !i wede te ten ñi. !Mi ñan ra kpa n'u ra wɔ mi taa. !i ra lau yera ka tansarteñente." (Kol. 3:8).

Yera we kpater ka wa ñan kpa wonte na, wa kuru wa re selem ñeeu, nawur wa kur se wa lɔtu, se fe n'u tiu wa taa. Ama, "wa selem mpe hen na, pe we se rem sete kena. U ci wentateer sete nte ku yera na kena." (Deutéronome 32:33). Awarkɔcii ñi a lake-ι nter n'i lɔtu na, u lake-ι lelen ka i hɔɔr taa. Ama, Ase siir s'u mɔna-ñi-ɔna s'l mu ra rɛɛ-ɔ yeeu. Yeesu siir se,

"!Lau n runti ka lu s'n we n te-o lu ka wo na." (Mat. 19:19). "Ílú lau mi amurana ka leen." (Mat. 5:44). Ase yii-ra se: Nne ra tisun ra raana ka teñese nse wa lake-ra-se na, i kaa s'i tisen ra r'awarkase rere. Woñi ñenku i ñesa taa n'i huru s'a na s'i ñan kpawa na, Ase pe cii s'i na-i i ñesa t'o anau. Yera hoyaa taa we se wa lake yeeu kena, ni wa kpete calem k'ate. Sempe na, nne re cii se reheser nde lul, i kaa s'i ri tufelem reheser nd'c ra hoyaa taa.

6. Rem tèke Efe ka Eetén sandañen taa. I hòrse nòj kudemo lelen ñenka nka ka we Ase na yera wa heku taa na. Alvacii Satañ ñi ci Ase tirir ñi feeta na, i taa kper ñesesemer k'Atam, na Efe, wa rëe, ka i ka na-wa wont'c tete rëe-c wa-n'Ase, wa mëse lelen nòj kudemo taa na. Nku, nñi ka cii-na s'i mëse awor nde taa. Ñesesemer yeu-na n'i kper i t'o ten s'i hòrse-wa. I písá n'i hòrse wa fisu, na lelen nòj kudemo nka ka we wa-n'Ase, wa heku taa na. Kóhen ñi hen na, yera nëmpar na se wa raana hiiu wa te n'u kelen-wa wonte na, wa we ñesesemer na kunkalem se wonon'c alvacii ka lau antaun na. "Ñesesemer ruken yera recem se wonon'c sem ruken aseda na." (Cantique des cantiques 8:6). Re yeke tansarte mòsem ka yera hoyaa taa, ni nëmpar hòrsu wa raana mpa we lelen taa na. Re písú se re yeu rere n'a ku reman. A kaa s'a nòon nd'ona, yalaa na waala nëmpar heku taa. Ñesesemer lii na wonon'c nëmpar hoyaa taa teqvu ka wa na se wa raana hiiuku wa te n'u kelen-wa na, na wonon'c yera ñan kpan rem'c fala na, na nter-c hamuhamu ka yera fiisu cuu taa. Ñesesemer nde písú se re si rere-c Ase temerlada, na wompa hosu Ase Tentente na, na paseterna, wa taa. U ka móna se wa sem wa te rukenu ka tamtam ni wa lau len ka sarte se fe ni wa ra hòrse wa tema, n'alvacii ñesesemer nd'c alvate nte taa Ase lake temer na nëmpar n'u kelen-wa na.

7. Sadé tuku tete n'u wulu warase lulape, na hiilu ñente. "Wompa we warase ka lu na, u maasu-wa tansarteñente ten taa." (1 Tiim. 6:10). Kónko kóru taa hen na, a pise s'a na saru nenyar-c ya tuku akarmase ya hake repompompo n'u we se ya cii se ya ya, ya seu. Yer ñi ñelu s'u pe talu-i na, i ra pise

s'ı sen wompa we kuñuŋ taa na, na wompa ci ahusa na. Ama, i tunku ñempen sarte, na woñl ta sar na, s'ı pise n'ı hiiu koru nku taa sauti. Nku, turase kaa se se tu-te, te kaa se te ya calem, te hɔrse. Yeesu teter siir se: "Ilı ra kpol sauti ka tete nte r̄ee-c cée, wundjindı turase tu-te nı te ya calem, nı mula hɔrsu kaden nı wa mulu-te na. Ama, lı kpol sauti k'aset'ona, wundjindı turase ra pise se se warke-te nı te ra ya calem na. Renaa hen, mula ra pise se wa hɔrse kaden nı wa mul-te. Semp'ona, wundjindı n sauti we na, ren'ona n hɔr we rere." (Mat. 6:19-21). Woñl a yaa-ı s'Akaŋ na, ñı-n'ı ñempa ka wa ten sepa, se wa lau lu ka sika, na narem, na sarte wee, na wɔwen sarteñen. (Josué 7). Yeesu waratenker Sutase lisekarlo te ka lęe i lu t̄ee nampiir n'ı seu, wonte r̄ee na, warase selem yeu-na n'ı wete i teter i wulde ñı ci i k-Aci Sesee na. U ta ci warase, nawur sika ta sar-na, ama, wa selem mpe we yera hoyá taa na. Yalaa, n'apala ka kpater ka hamihamı hɔrse wa te, na wa ñempa ka tansarte fiisu nku we wa t'ı ku yeke wa cii se wa te kpasekpase wa hiiu warase ka tempe ka taman kudem r̄ee, nawur afedü taa na kponan, nawur haase afedü taa. Wonte yer sel-te s'ı hiiu warase ka tempe ka i ta lau nter s'ı ka na, te yeke s'ı ku yer n'ı ku i te. Warase selem, na woñl nante make s'ı hiiu nter na, i we kudem, na woñl sela s'a wɔr-ı na, na woñl cii hampate ñente na. Pa n cii komna hampate s'n ñasu n raana, nawur hampate ka warase awor taa s'n ñelu ahusa n'n pe-wa te t̄ee, nawur hampate ka cocii taa s'n wuse aleutetu ka cocii taa n'u kelen Ase wurti taa. N caru wompa ci seera sarteñempa ka wa tan akpar ndel taa na, se wa kan n ñende taa. (Marke 9:38). Yeesu siir se: "Ilı kpa mi te, lı ra lau tete r̄ee sauti ka lu, wonte r̄ee na, pa yer ci sau ka ten, i fiisu cıu taa ta ci-na i sauti kena." (Luki 12:15). Ilı na sau nku ci wɔku na, ku tentente. "Sau nənkur ka teeđe tute ka tempe ka ku sun taa. Ku wɔse ku te se, 'Me lake seno? Me tam awor cekpođe se me sii me tute ka te ten.' Kanı ku wute na ku taa se, 'Me sem wonon'c me kaa se me lau kɔhen na. Me kaa se me yuke me kpeen ñı, nı me ma cekpođen. Ren'ona, me kaa se me sii me tute nte ten me wete na, fe nı me siir me teter me te se, me we na tute ka tempe ka me kaa se me tu-te wese se wese. Me kaa se me co kɔhen,

me tuku, me ñee, me ñantu.' Ama, Ase siir-ku se, 'Woñu ña, aho nya taa, n kaa s'n ra tel, n'n sauti nte n yeu-te n te na, te kaa se te wuse neer ñente.' " Yeesu tase rere se, "Woñu we sauti ka tete ree n'l ta ci sau k'Ase ñesa taa na, l ci woñu se yer ñu." (Luki 12:16-21). "U lake yer ka wo s'l hiiu tete ree sauti ka te ten-o l leese l fiisu?" (Marke 8:36). Yeesu siir l waratenkera se, "Il na wonte ree me siiru-mi s'u ra wl mi t'c tute nte u cii-te s'u tu na, ...wonte ree na, fiisu coo kelen tute... Wompa ta sem Ase na, mpa cii-na te ten ñu. Ama, Il cii Ase wurti ka kidjinkidjin fe n'Ase ha-mi te ten ñu kaasa na. Wundjindji mi sauti we na, ren'ona mi hoyo we." (Luki 12:22-34).

8. Alvacii ci-na tentarura ten cii na tentarur ka re ten. Nñu tisuna yera, wa lake awarkase ka se ten. Nñu ñasu-na yer hoor taa. Yeesu siir se: "Woñu, u yaa-l se, mi cii na, nñ'ole alvacii, n'u cii s'u lau wonte mi cii cii-te na. l ka ci akur k'akidjino. l ta pise s'l ruken tufelem, wonte ree na, tufelem tam l taa. ?l lake tentarur, l wutu nter-ona, na l teter l ree, wonte ree na, l ci tentar n'l ci tentarura cii." (Sanj 8:44). Tentarur cunkur we se tentarur cekpođe. Te ten ñu ci awarko kena. Tentarur nendel we ka yer lake-re l wutase taa, nendel we ka l lake-re l maarte taa, nendel we ka l lake-re l lakase taa. Akumelen ci tentar kena, wonte ree na, l wusu l te-o ase ñu pe lake tentarur na. Ase seer ra pise s'l lau tentarur. "Nne re siiru se, ra-n'Ase, re lau nñu kudem, ni re we, re walu tawundi taa, re tèku ni, re tunku ñempu nku tan tufelem na." (1 Sanj 1:6). "Ama, wompa we se haase na, na wompa lake aturte ñente, n'ayadete ñente na, n'akura, na wompa la atetuna na, na tentarura, na wompa ten we tentarur ka lu na, wa kaa se wa muse n'awareen ree-ona." (Wonte Yeesu Kiriisitu yepa ni Sanj na-te na 22:15). Nter we taman lede nahennautisi k'Ase pe cii-te aciuu. Nt'ole, "Woñu lake tentarur ka l runtu ree na, na woñu tèku na..." (Proverbes 6:16-19).

9. Terø nusen wonte we yer hoor t'c ?l lau nter te ta sar, te caru-l na. Fetu nku taa hen na, ka we cipiin ni ka ta sar, ni ka kper horsuu ka ten, ni ka pe lake temer, wonte ree na,

yer ñi we n'i lake awarkase nse i sem-se na. Se yepa n'i pe tasu yer hoor t'c caruu. I wuse yeelem n'i tam nter lape s'i pise n'i feke n'i na se wonte yer lake na, te sara ya, te ta sar. Aluate nentel taa, tansarte hoor nde we rehëe, ni nentel taa, re caru-i. Aluate nte taa, re kaa se re wose kafera na, nte t'ona te ku neer ñente, ni re wosu kafera k'aluate nte taa u ka mōna se re ku neer ñente na. "Ama, Fiisu Sarteñenku siiru reñanta s'atesenu aluate taa, yera nempar kaa se wa lii Yeesu niij taa, ni wa ra tase i tentente muu. Wa kaa se wa tenke tansarteñente nte, tansarte fiisin wulu-te na, te ñempu. Yera mpa kaa se wa yeu ni wompa ci akumelenwa na, wa wul-wa tentar! ñente ni wa leese-wa. Aluacii he tun ka wa hoytaa se yera na se nñi t'-na-wa. Yera mpa hoytaa pe caruwa acaru ka nter rëe." (1 Tiim 4:1,2). "Yeesu calem yaal re hoytaa rekpelkpel, ya pe caru-ra." (Heep 10:22). Re taa we se min wu re taa ñente ka te ten.

10. Ase ñeser na wonte ten lake yer hoor taa na. Nter ra pise se te mel i ñeser nde we se mintilu na, ni re ra na-te. Nte rëe-ona, i na yer mōsem t'c ten, na wonte i cii s'i lau-te na. (Feten ñi taa hen na, ñeser wulu rere wonte we yer ñesa taa na.)

11. Min nansema cunkuui nya we ya koote awarkocii hoor na, ya wulu s'Ase we-i lu. U ci tufelem s'Ase pe cii awarko. Ama, i we-ra lu n'i pe cii s'awarkocii seu. I cii s'i lõse i hoor n'i hiiu fiisu. Yeesu kan tete rëe s'i telse awarkaseciina. "Me siurumi s'Ase tirira kaa se wa ñante, yer kuqem ñi lõse i hoor s'i tenke Ase wara na, i rëe." (Luki 15:10). Min nansema cunkuui nya wulu-ra rere-ço Yeesu Kiriisitu calem. "Ase Siyo nka Ase lesu tete rëe yera awarkase, na ka rëe na." (Sanj 1:29).

12. Ase tirir ci Ase Tentente. Ase cii s'i wuten apal, nawur yal ñi we awarko niij taa na, se fe n'i pise n'i mōse i teter i rëe, ni hulmin, n'Ase selem si i hoor'taa.

13. Alõjkuku wulu Fiisu Sarteñenku. ñente. Tufelem Fiisu nku yeke se yera sem wonte awarko ciwa na, na wonte tufelem

ciwa na, na wonon'c Ase hu-na yera na. Fetu nku taa hen na, Fiisu Sarteñunku we hoor wara. Ku ra pise se ku si awor nde taa awarko wuse wuroo na.

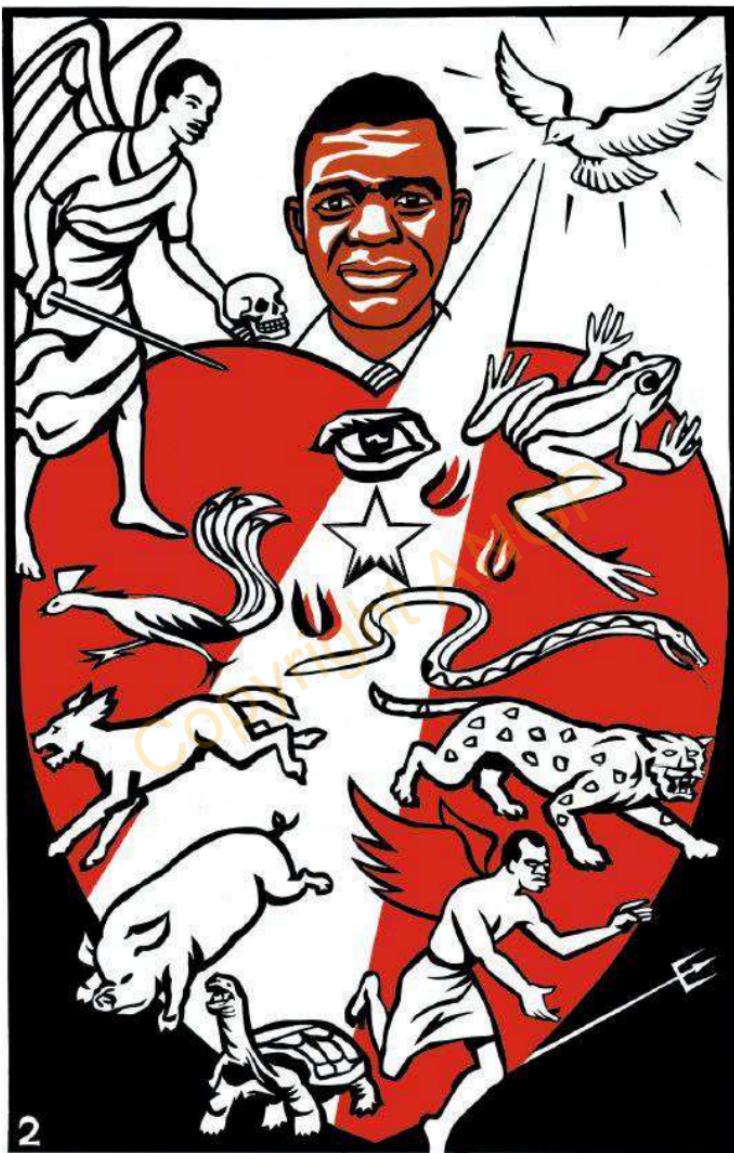
Nne fetu nku wulu wonon'c n hoor taa we na, u mona s'n ko n'n yaa Ase. !Su ña hoor n'n ha-l, n'n yeu i tentente hulmün co n taa. "Tisi n'Acii Sesee Yeesu ree, fe n'Ase telse-n." (Kiriisitu tirira temer 16:31). Ase cii s'l lau-te. I yii-n s'l kaa s'l lóse n hoor, s'l wuse n'l ha-n cefade, ka re taa we fiisu cefalu. Taman nau! fetu kaa se ku wul-te.

TAMAN NAUL FETU

Fetu nku wulu yer ñl cii s'l lóse i hoor n'l cel i te n'Ase ree na. Ase tirir ruken saru nku ci Ase Tentente ka te we reen ni te ha yera ka fiisu nku tam akperu na. "Te we len refenkefenke, n'u kelen saru nku we len ka, ku leekase ten ree na. Te si yera hoyá taa ni te we se saru nku taru muya, na ya taa nim na. Te mɔsu te sem wonte we yera hoyá t'c wa cii se wa lau-te na." (Heep 4:12). "U ri yer se yer s'l seu taman kuðem ni sem mpe wara hen na, Ase kaa s'l hu-na-l." (Heep 9:27). Semp'ona Ase Tentente tesu yer se: "Nku, sem receel-ona awarko pisi se ka rête-pe yer." (Rom. 6:23). A kaa s'a wede awarkocii, na woñl pe cii s'l tisi n'Ase ree na, ka min cepan ñl we se hiidi nde taa leem sa min recucu, ni mandetem ñake renaa na, ñl taa.

Ase tirir ñl ruken yer ñenwul ka i meteniij taa. Te tesu awarkocii s'l kaa s'l seu. Re tenu nku re we-ku lu ka ten re sii ku ree wonte, re celu-ku tute, re ñosu-ku sarte, ni re ronu-ku sarte se ku sar fe n'u tiu ku taa na, ku kaa se ku seu ku rase, n'asesee tu-ku. Nku, re leesase, na re fiisin ñl we wese se wese na, wa kaa se wa wal Ase cal-c ayuku nenkur n'l hu na-wa.

Cee ñl hen na, re na awarkocii ñl we n'l coku Ase Tentente n'l tel i hoor s'l mu Ase selem na. Fiisu Sarteñenkua pase hulmün wuluu ka hoor nde, awarko yepa re lau tawundi na, re taa.

2. AWARKCII HOCR NDE CII TELSETE NA

Kpeena hamihamī nya wulu yer hōor taa awarkase na, ya pase seeua. Semp'ona woña kalu tekara ūl na, !ha ūnempu ka Yeesu ūl ci kōru taa hulmūn na, s'ū si n hōor taa, se fē n'ū re taa tawundi, re taa tansarte lakase lii se wonon'c fetu nku wulu na. Yeesu siir se, "Ma ci-na hulmūn ka tete rēe. Woñl tunku-m na, i kaa s'ū hiiu min hulmūn ūl wulun yera ka fiisu nku tam akperu na, ku taa, n'ū ra wal tawundi t'c awalu." (Saŋ 8:12). Pa u ta kpa n'u tiu, n ra pise apisu s'n run n hōor taa tawundi na n reen, na n len, nawur, na neer len rēe. Nempu nku tan kaade ni ku sar rere na, nk'ole s'n yeu n'ū hulmūn si n taa, wonte rēe na, tawundi ci-na r'awarkase. Tufelem, nku receel pisu-na se ku run n tawundi nde. Hondø, na terase wulu-ra hulmūn ka cekō kena aho taa. Ama, mīse kōj se lii wonte na, tawundi, na hulmūn ūl ka we cekō cekō na, wa yase wa ten. Yeesu ci-na "mīse nse we riyyu na." I kampa n'ū si Ase rēo t'c Seerusalēm kōru t'c wonte na, i run wompa ka wetu naan na, na meesiiñ na, n'alonkukuna na, i kul wompa ka lōsu warase na, wa tapa, n'ū tam se: "A kaa s'a yaa me rēo se seerte rēo. Ama, mi hen, u kunti n'u wusen-ka mula rēo." (Mat. 21:13).

U rū n hōor se re wuse Ase rēo, na i reconde. I rēo nka, i cii s'ū si ka-taa n'ū rōn-ka ka sar ten, n'ū hulmūn mīse ka taa, na i selem, na i ūnante. Yeesu ta kan s'ū tisen-dā r'awarkase receel-ona. I kampa s'ū lese-ra aluu hampate taa, n'awarkō reen taa. "Nne Yer Yo lese-mi, ka kaa se ka lese-mi rekpelkpel." (Saŋ 8:36).

TAMAN NAUTISI FETU

Fetu nku wulu-ra yer ūl lōse i hōor-ka tufelem na. Kōhen ūl, i na rekalkal kele, awarkase cepase nse ten ten-c i lake-se ni Yeesu seu se rēe-c akantemer rēe na. I kōj n'ū na wont'c akantemer nde, Ase Tentente Ase tirir wulu-i-re na, u tesi i hōor t'c tēdūu. Nku, re teem nau ka wonon'c re we na. I kisu ten-c i k-awarkase nse ten ten na, n'u tēdū i hōor t'c ten. I kōj n'ū na wonte s'Ase lulape kpōl ten, n'ū lese-pe n'ū wul yera na Yeesu Kiriisitu rēe na, pe si i hōor taa n'ū pase n'ū sem se Yeesu ūl ci Ase Yo na, i kampa s'ū lese i k-awarkase, wonte

3. HOCR NDE CII SE RE WUSE N'ASE REE NA

ree na, l seu l k-awor t'c rayo nka ree, Ase wl-ka nqj taa sem na. Awarkocii nl lose l hoor na, l na reyamyam ka wonon'c Yeesu tu kuñun, n'a wom-l kosii yiikir n'a tel l niij taa, na l naase taa n'añarl, n'l seu akantemer ree na, u tedi l taa, na l fiisu cco t'c ten. l kalu Ase Tentente ka wonte na, u we s'l ñelu l hoor t'c ñelma taa, n'l na wonon'c l calen Ase n'l lante l ñasete ree na. Ase yeu s'l hoor taa tede ten, n'l pase n'l lese l hoor taa ñente ka te ten n'l siir Ase na wulim, nl Yeesu kpewun-l. Ase lulape, na l reheser misu l hoor t'c aluate nte l pase sem se: "Ase Yo Yeesu calem lesu r'awarkase ka se ten nl, pe yeke se re kpese rekpelkpel." (1 Sanj 1:7). "Acii Sesee we wompa hoytaa tede ten na, na wompa hoytaa lii na, wa cal." (Psaumes 34:19). Ase Tentente wutu riila se, "Ilu na, woñl me ñesa we l ree na, nñ'cile, woñl lake kuñun n'l hoor taa tede ten na, na woñl ñqj Ase Tentente na." (Esaï 66:2). Fiisu Sarteñenku tasu-l Yeesu Tentente wuluu rehes rehes se: "Me yo, me tisen-n n k-awarkase, Iwal reheser taa." l we n'l ñelu tamtam k'akantemer ree, n'l na Yeesu calem mpe kpeta na, n'l tisu wonte s'nñl teter l ree na, te ten nl lau sempe na, l hoor pe tasu l caruu, wonte ree na, Yeesu teter sul ra kuñemen, na ra wahala. l sem s'a ha Yeesu ka seen ka r'awarkase ree, na ra tansarteñente ree, n'a ku-l, "n'Acii Sesee su r'awarkase ka se ten n'l wu l ree." (Esaï 53).

Fiisu Sarteñenku hulmın misse l hoor taa n'u kel s'antaun re ka kper holsru, nl tawundi siir re taa na. Hulmın nl ronu, n'l wusen-de cebulmer se rempii we wo na, na Yeesu calem ree. (Esaï 1:18). "Fiisu Sarteñenku teter yeke-na re sun re hoytaa se, re ci Ase wiisi." (Rom. 8:16). Kohen l sem sarte se: "Woñl tisu n'Acii Sesee Yeesu ree na, l ra seu. Ama, l hiiuku fiisu nku tam akperu na," wonte ree na, "Ase Yo nka sem ree-ona, Ase su ka calem n'l yau ra ñiin, wonte ree na, ra-n'ka, re kparsi yer kuñem. l tisen-dq r'awarkase. Nte ree-ona, l wul-da wonon'c l lau-ra sarte n'u kel ten na." (Eef. 1:7). Kohen yer nl yeu wonte l tenu ka cii-te s'l lau awarkase na, n'l cii ten s'l tenke Ase wara, n'l lau woñl ka lau-ra lu ka nela na, l temer. l yepa n'l ta lau kɔru nku, na ku ree ñente ka lu, nl kohen, l lau Ase, na l ñente kena lu.

Fetu nku taa hen na, kpeena nya ka nusen awarkase na, ya lii yer ñi hoor t'c kohen. Ama, aluacii pe cii s'l calen-t n't cii s'l wuse na i wara n't si i k-antauñ i k-awor taa. Nte rëe na, r'Acii Sesëe Yeesu ciisu ra nante se re ra rëe ni re seë Ase, ni re hiiu reen k'aluacii rëe n't calen-dä.

TAMAN NNAUSA FETU

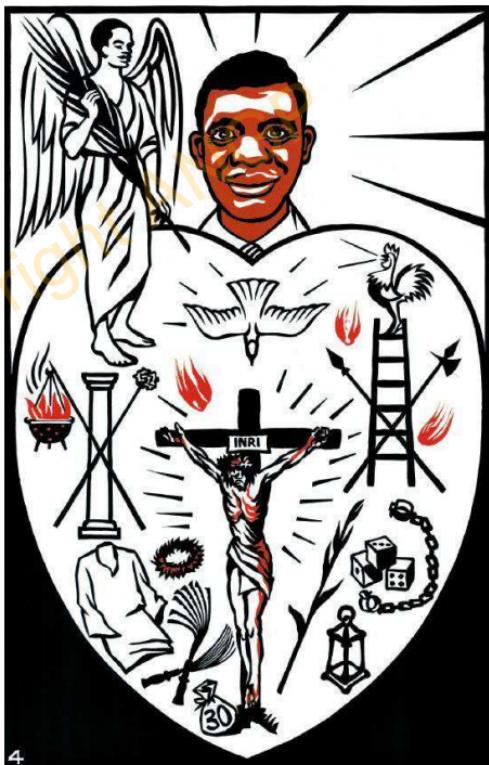
Fetu nku wulu-ra wonon'c Ase seer ñi hiiu reheser sarteñende, n't hiiu ñun yape n'Acii Sesëe Yeesu Kiriisitu ñi ci telser na, na i late rëe. I pe kpantu nter rëe n'u tase "sem mpe r'Acii Sesëe Yeesu Kiriisitu seu-pe akantemer rëe na, pe receel rëe-ona. I sem rëe-ona, wonte we tete nte rëe na, te pe siiru-i nter. U we s'a kam-te akantemer rëe na. I we se yer ñi sepa n't pe tasu tete rëe ñente nau na." (Kal. 6:14).

Yeesu seu akantemer rëe "se fe ni re ra misse awarkase taa, ni re cõ na tufelem k'Ase ñempu taa. Na i seen ñi, i hiiu-ñi i kuñun tuu taa na, na ñi rëe-ona, i kuse-ra ra kuñemen taa." (1 Pier 2:24). s'Ase seer ñi a kam-iakantermer rëe n'i pe tasu tete rëe ñente nau na. Kalate 5:16 siir-ra se: "!Re yeu ni Fiisu Sarteñenku wul-na-ra wonte we se re lau-te na. Nne re lake sempe, re kaa se re ra tase tansarte ñempen ñi re tñenen cii-ñi ten na, ñi tñunkuu." "Fiisu Sarteñenku ha-na-ra fiisu nku tam akperu na. Sempe na, u mõna se re wal se ku wulu-ra wo na." (Kal. 5:25).

Fetu nku taa hen na, re na rayo nka, a lese Yeesu wonte n'a hoñu-i na-ka na. Re pñsu se re na-rere kpara nya a mau-i na-ya sarte ka ten na, wonte rëe na, "kuñun nku yepa re hiiu reheser na, ku cõ nñi rëe-ona." "A lau-i kuñun ka r'awarkase rëe na." "Heerote na i sucana, wa wonke Yeesu, wa nase-i na ñan, wa sii-i wursi wñwu cesemu fe ni wa lee kosii se wurti yiikir wa wñom i ñun taa." Nku, u ka mõna se wa wñom-i sika wurti yiikir kena. Wa cel-i candu ka i meteniij taa. Nku, u ka mõna se wa cel-i wurti kparu kena. Wa kur' wa renkpa rëe-ç i tee, ni wa wonku-i se: 'Suiifi ñempa wuroo, u we senç?' Wa wusu mantaleem ka i rëe, wa su candu nku wa make i

"Kiriisitu seu akan-temer r̄ee-ɔ wonte na, ma-n'ı, re seu na re ten-ɔ taman kudem." (Kal. 2:19). "Ilı su mi te s'aseda n'nter tan mi-n'awarkase, mi heku taa. Kohen ıı we n'ıı ñelu nu mi-n'Ase, ıı lau kudem, wonte r̄ee na, ıı we kudem na Yeesu Kiriisitu." (Rom. 6:11).

"Ma hen, me pe wulu me te-ɔ falafala. Me wulu me te-ɔ sem mpe r'Acii Sesee Yeesu Kiriisitu seu-pe akantemer r̄ee na, pe receel r̄ee-ɔna." (Kal. 6:14).

4

4. A KAM-ĐA-N'KIRIISITU

ñunj taa. Wa wonke-*l* n'u kper wonte na, wa wan-*l* se wa kam-*l* akantemer r̄ee.

Seera we kpater ka wa ci nese taa Ase seera kena, wa see-*l* wa tuku i tuno, wa yii yeente. Ama, wa we wa kamu wa telser ka tamtam, na wa tansarte lakase. "U ta ci wompa ten yaa-m se, 'Acii Sesee, Acii Sesee' na, mpa kɔŋ-na se wa si Ase wurti taa. Ama, wompa lake me Cii ñi we aseta, i selem na, mpa kaa se wa si-na." (Mat. 7:21).

Fetu nku taa hen na, re na warase nse Sutase wete-*l* n'i hiiu kutuken hiin niitisi na, wonte r̄ee na, warase selem ka si i hoɔr taa, ni pe wursi i fiisu. Kande, na yeenkpase nse, sucana ka ruken-se wa kpa na Yeesu k'aho taa na, wa-l-ɔl̄e renaa. Wa su liito acii wii nya a te-ya na caca na, se wa na anɔ hiiuku Yeesu wɔwu se wonɔnɔ Ase Tentente ka wutu na se: "Wa tar i wonte ni wa te caca ka i wɔwu r̄ee." Wa kpor Yeesu n'ɔ te ten, ni wa wede-*l* wa siir se: "Re pe cii se yer ñi tu wurti ka ra r̄ee."

Yera ten cii s'Ase wase-wa n'i yeu se tuŋ ni, ni misé ñɔŋj. Ama, wa pe cii se wa ñam woñi Ase si-*l* i kuðem na. Nempar mɔsu s'Ase we s'i sen-wa wa wahala aluate nte t'ona receel.

Suca neer seu i leekɔ taa na i wase, "ni calem na leem lii." Se fe ni cankparu ko na, Pier ka teem fesuu ka wunir nendjel cal-ɔ taman nautisi s'i ta sem Yeesu. Te wara na, i lɔse i hoɔr n'i wul paa ka wonte i lau-te na, te r̄ee. N wutu reñamla ka yera cal, na n lakase taa s'n tunku Yeesu wara ya, yaa, fer kpa-n i r̄ee-ɔ yera cal? Yeesu siir se: "Yer ñi wutu reyanta ka yera cal se ma ti-na-*l* na, ma rere, me kaa se me wute reyanta ka me Cii ñi we aseta na, i cal se ma ti-na-*l*. Ama, woñi fesu yera cal s'i ta sem-m na, ma rere, me kaa se me fese se me ta sem-*l* ka, me Cii ñi we aseta na, i cal." (Mat. 10:32,33).

Yeesu siir rere se: "Woñi pe waa i k-akantemer s'i hor me naase wɔn taa na, i ta tal nter t'ɔ me cal." (Mat. 10:38). Wompa

sendu weer nde ci Yeesu na, re r̄ee na, wa n̄lu lelen.

L ci weer nde we wese se wese na,
n'Ase re-re leem heku taa,
se re ceente me h̄oor nde taa t̄eda na, re r̄ee.
Me weer, na me remelende,
me receentende, me taa n̄d'ona, me kūñuñ taa.
Nñ'ona, Yeesu me ñuñ yade.

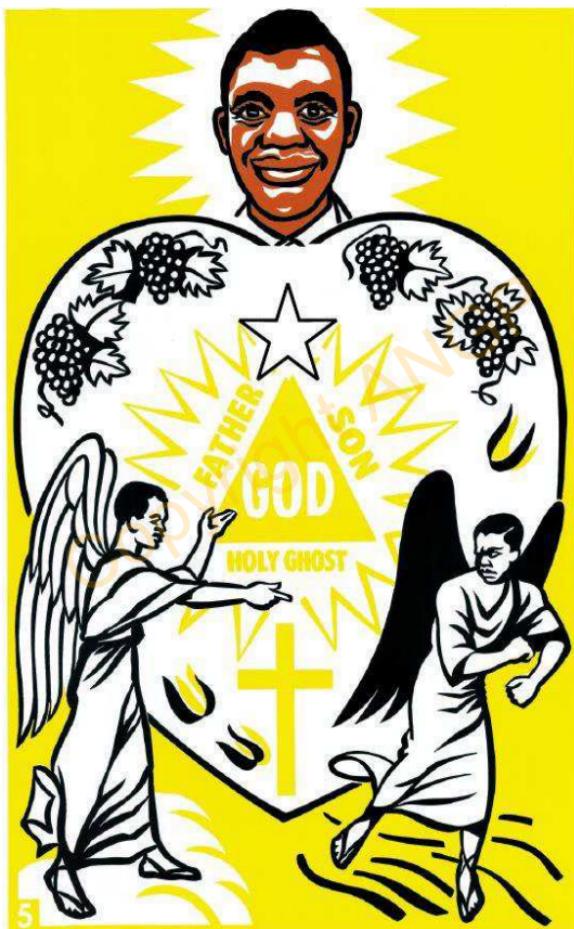
TAMAN NAUNA FETU

Il̄u na awarkocii h̄oor nde kpese rekpelkpel n'Ase lau-l sarte
n̄l na l kūñuñ ka paa n̄l t̄else-l na. Ase ñl wulu l te se Cii,
na Yo, na Fiisu Sarteñenku n̄a, l si renaa se wonon'c Yeesu
Kiriisitu ka yiwa na. "Woñl we-m lu na, l ñoñ wonte me siiru-
te na. Me Cii lake-l lu n̄l, ma-n'me Cii, re kan na l r̄ee, n̄l
re co l h̄oor taa." (Sañ 14:23). Na Yeesu Kiriisitu r̄ee-ona, Ase
ha yera ka ñamte n̄l wasu wa r̄ee, n̄l ha-wa len.

H̄oor nde wuse kohen-o Ase r̄eo. A run awarko ka re taa. Kohen
re na Fiisu Sarteñenku k'awor nde taa, kpeena nya alvacii ka
ñasu ya r̄ee na, ya cowa na. Alvacii ñl ci tentarur cii. Ama,
Fiisu Sarteñenku nku ci tufelem cii. H̄oor nde ka ci tenu r̄ee
ñente awor. Ama, kohen ñl hen na, re wuse tu sarteñenku nku
lelu sarte wii na. "Ama, wonte lii na Fiisu Sarteñenku taa na,
te we s'nte ñl hen, Fiisu Sarteñenku yeke-na n̄l yera lake rem'c
leen. Nku yeke-na n̄l yera ñantu. Nku ha-na yera ka reheser.
Nku yeke-na yera hesu wa hoy. Nku yeke-na yera sem n̄l
wa lake sarte. Nku yeke-na yera, n'a p̄su s'a ri h̄oor ka wa
r̄ee. Wa ci lelen yera, wa ruken wa te." (Kal. 5:22,23). Nku
yeke-na-wa, wa lake n̄enter-o te kake Ase, na yera wa taa.
Kohen, l ci tufelem tu nku ahulo. Tu nku ci r'Acii Sesee Yeesu
Kiriisitu. L yeu s'ahulo nka lelu wii. Ameson taa ñente nte yeke
s'l lelu wii ka tempe na, nt'ole s'l m̄use Kiriisitu taa, n̄l Kiriisitu
m̄use l h̄oor taa n̄l ruken Kiriisitu ñasete. (Sañ 15:1-10). L yeu
se Fiisu Sarteñenku si l h̄oor t'o ten n'Acii Sesee limsi-l ku
taa. Nte r̄ee-ona, l we reen s'l ñase ñesereu ñente, na wonte
tenu cii-te na, n̄l kam antauñ tenu r̄ee ñente k'akantemer r̄ee.

SELEM,
ÑANTITE
REHESER
HOOH
SARTE LAKASE

SARTE SEMTE
TUFELEM LAKASE
HOOH TAA LELEN
TE RUKENU
Kal. 5:22,23

5. ASE REC

?L we fiisu cōu t'c kōhen, l tan ku taa s'l ñelu n'l nlu n'l teeken wonte we tete rēe na, te receel-ona. Ama, l honku wonte kaa se te kan na, wonte rēe na, l tisu na Yeesu Kiriisitu rēe. L we n'l honku sarte n'l nante cil, wonte rēe na, l sem se r'Acii Sesee Yeesu Kiriisitu wusu s'l kan kōhen. L mlsu Ase lulape mpe lulu wese se wese na, pe taa, n'l pe sun-l l fiisu cōu taa.

"Wompa hōya taa kpese rekpelkpel na, wa nlu lelen, wonte rēe na, wa kaa se wa na Ase." (Mat. 5:8). Wuroo Tafiiti ka we na sauti ka tempe n'l ñasu l k-amurana ten rēe. Ama, l ka sem se yeeu cekpolu we l hōor taa n'l ta puse s'l ñase l te. Semp'ona l na wonte we l taa na, n'l ko se: "Au Ase, lyeu n'l me hōor wuse rekpesekpese ka n ñesa taa, n'l me mōsem wuse na n rēe, n'l me lau-n lu." (Psaumes 51:12). Neer tan ra t'c cee ka, l p̄lsu s'l yeu n'l hōor kpese l teter. Neer tan ka, l p̄lsu s'l yeu n'l hōor cel n'Ase rēe-ɔ re ten. Nne yer kisi l k-awarkase ka se ten se wonon'c Tafiiti lapa na, n'l wose Ase s'l ha-l hōor cefade, ren'ona u p̄lsu s'u lau. Ase cii s'l lau nter-ɔ cefate ka n taa. Nne n we n'n rōnu n hōor na ña teter n riuyu ñente, na n teter n reen rēe, n'n yii Ase ka falafala, n'n mōsu s'n rōn Ase kele awor sarte ka n hōor taa s'l cō, u we s'n tōsu wōwu nku cera na, n'afinticeken. L cii kena s'l sen-qa, wonte rēe na, l yii sarte se: "Me kaa se me yōte mi rēe-ɔ leem sarteñempe n'l kpese rekpesekpese. Me kaa se me lese-mi, mi awarkase taa, na mi late ñempen taa n'l kpese rekpesekpese. Me kaa se me ha-mi hōor cefade, na fiisu cefalu. Me kaa se me kuse mi hōya nya we reen se wēe na, n'l me ri mi t'c hōya wana. Me kaa se me ri me Fiisu ka mi taa, n'l ñam me ñasete. (Ezékiel 36:25-27). Raante cefate kutihudi kele, n'Ase ñu te rēe niir, na Yeesu calem rēe.

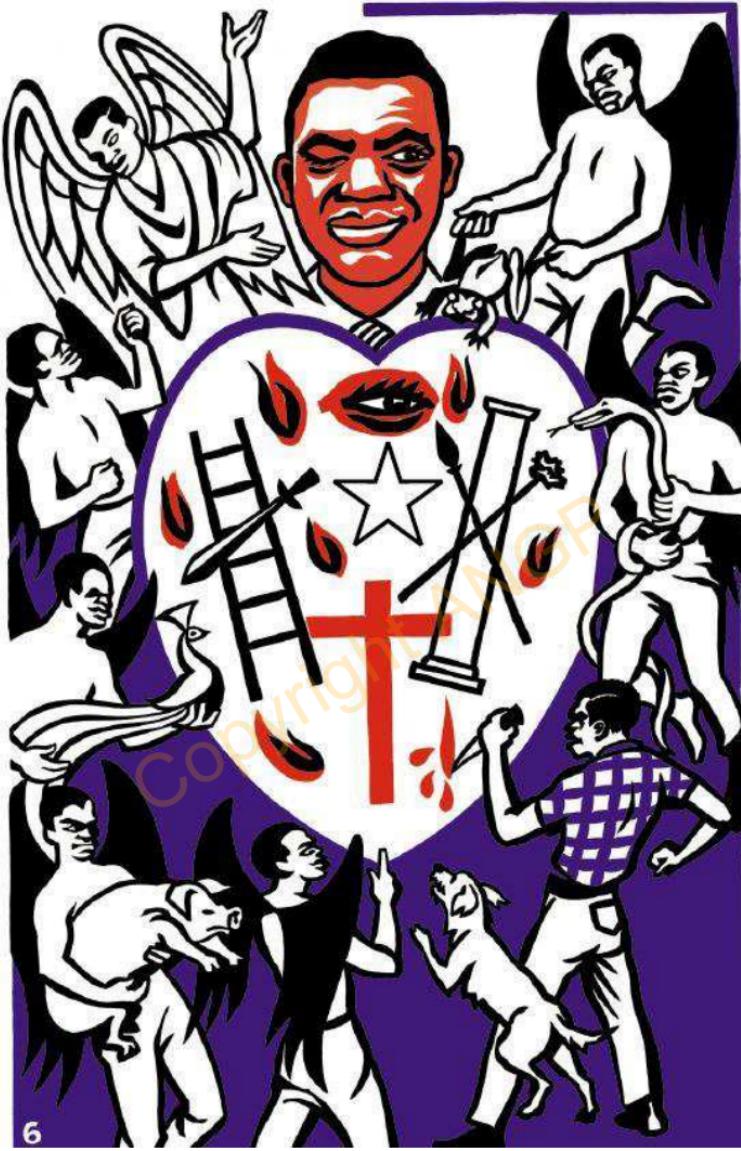
Fetu nku taa hen na, re na Ase tirir ka l tase kande. Ase lese l tirira se wa sun wompa kaa se wa mu Fiisu nku tam akperu na, n'l wa ceentu wompa ñōŋ Ase na, wa rēe. (Psaumes 34:8; 91:11,12; Daniel 6:22; Mat. 2:13; Kiriisitu tirira temer 5:19; 12:7-10).

A na alvacii rere-ɔ fetu nku taa. I sende hօor nde cal n'l kaaku s'l hiiu aluate nenter n'l si i k-antauŋ reɔ taa. Semp ɔna, Yeesu tirir Pler ciisu ra nante se: "Il ruken mi te n'u cɔ mi ñesa reɛ. Ml-amura alvacii kaaku riinan ten n'l cii yer s'l kpa-l. I we se kpar fi ko n'l cii wonte i kaa s'l tu-te na." (1 Pler 5:8). Tamtam hen na, i teku n'l wusu i te s'Ase tirir fi metelu na, n'l teku seera mpa pe cake wa ñesa reɛ na, na kɔru reɛ ñente, n'l re n'l teku rere wompa tunku Ase ñempu ka sarte k'Ase lese-wa se wa wal aseṭa na, wa feetu. Ama, nne re kisi alvacii, i kaa s'l see-ra. (Sak 4:7).

TAMAN LEDE FETU

Il na woñl wuse na wara na, i kuñuŋ ñente. I ñeser kudemer husa, wonte reɛ na, i pase reeu k'Ase ñesa taa. I ñeser nendel we, re ñelu i leekase taa, n'l palu kɔru reɛ ñente. Hulmūn fi ka we i taa na, fi wuse tawundj, ni wonte ka wulu s'l ñose i te s'l tu kuñuŋ ka Yeesu ree na, a pe tasu-te-l nau. Takete we riinan ten, te koote-i n'l maa te taa. U ka mona s'l ñase te reɛ. Ama, na wonon'ɔ i ta co Ase wutɔ na, i ri i rena na tentaril nde alvacii yii-i-re na re reɛ. ?U ta lau, i we n'l walu cocii n'l mese kɔru reɛ ñente selem ka i hօor taa. Ama, i kundi n'l pe tasu Ase selevu ka sarte. I mosem taa tar ten, n'l pe na s'l suku wontɔ. I we n'l tunku kɔru reɛ ñente, n'l teku rere s'l we Ase ka lu. Terɔ nka wulu hօor caruu ñente na, ka rempa. I pe tasu i t'ɔ kperuu s'l tenke Yeesu wara ka pa kuñuŋ taa. Kuñuŋ nku wuse sula nya i pe cii-ya na. I we n'l pitu tisuu t'ɔ Ase reɛ. I pe tasu Ase wutenu ka farte taa. I hօor pe tasu i caruu ka nter reɛ, n'l pe suku nter-ɔ sarte. I yeke amura ka cekɔ cekɔ n'l si i hօor taa. I tunku kɔru reɛ ñempa kena, wa hɔke raante n'l pe walu na seera rere.

Akpanti ñente nte, a mosu-te n'asimo nka sar ten ni ka kpantu na, te cii se te si i taa. Seer fi hen na, i seewa s'Ase na i kuñuŋ kena, ka n'l telse-l, n'l kundi n'l wuse woñl kpantu na. Kɔhen i cii s'l ñee selem ni pe ku-l. I pasu selem ñeew k'aluate nte taa, i tunku kɔru reɛ ñempa mpa tuku ni wa ñee teenkaya ayuken reɛ na. U lake-l fer s'l ra lau s'a na s'l we

6

6. HCCR NDE ALUACII TAKE-RE N'L RE W& CEENCEE NA

na l te, n'aluvacii sisu l rena t'c'e s'ayuku nku receel ra pise s'u lau-l nter n'l feete Ase ñempu taa. Tansarte mosem, na ñeserenu ka koru nku rae ñente rae, pase l t'c kande. l pisu s'l pase l noj t'c lape, n'l walu awor nya taa, a seentu ka u ta mona s'a wal renaa na, n'l yeke n'aluvacii teklu-l s'u mona se yer lau semp'ona, n'ayuku kuðemu awarko lape ta ci nter.

U we tufelem se re ra pise se re lau nter-c aluate nte taa tansarte mosem koy ra ñiin taa na. U we s'asimasi nse kintilu aseta na. Ama, u ta mona se re yeu tansarte mosem mp'c ra hoyra taa, ni re mosu pe rae. ?Re lake sempe, u we se re yeke asimasi ns'c'e, se kaa rana ka ra ñiin taa. ?Re celu aluvacii ka niir cunkur, l kaa s'l ra yeu s'l mu ra hankparu ka ku ten, n'l hom ra fiisu, na ra leeso n'l wan-wa min cekpolen taa. Semp'ona, Ase siiru-ra se re kisi afapiisi taa ñente, ni re see awarkase nse ten koy na ra rae na. U mona se re see na Yeesu rae-c'ona, wonte rae na, nñi ci-na woñi telsu yera n'l ñasu te ten na.

N na yer ñi senda n'l telu yer ñi hoor na, l ci wompa wonku Ase seera na, mp'ona. Wa türase, na wa woma, wa ha seen ka seera hoyra, ni hoor nde we ceencee na, re ra pise se re hiiu reen ka wa ñesa taa. Seer ñi maa te ten ñi taa na, l pasa n'l see yera n'u kel Ase. l mosu l taa se yera kaa se wa mose semo l rae, ni wonte yera kaa se wa lau-l-te na, te wuse-l te kpanko, n'l calen Ase. Aluate nte taa, l we kaade ñente taa na, l ñan kpa, n'l we na mosem ka pe ta sar, ni te ten ñi caru se te si l hoor taa. Aluate nte taa, n na n raana ka wa we sarte, nawur wa hiiuku sauti n'u kelen-n na, n pisu s'n hur. ?N hora, n ha ñempu kel ceko k'aluacii ñi we se tansarte rem ñi a na-l fetu nku taa na, s'l si n hoor taa. Nte yeke-na ni ñesesemer, n'akpanti wa si n taa.

U tan kaade se re yeu warase selem, pe si re t'c aluate nte taa re pe lake wonte Acii Sesee Yeesu siir-te na se: "Il ci mi ñesa rae n'l se Ase se fe n'l ra feete takete taa. Yer ñiñi taa we mosem s'l lau wonte Ase cii-te na, n'l tenu tan na reen." (Mat. 26:41). Ase Tentente siir-ra rere se: "Nte rae-

ɔna, woñl mɔsu s'l sende sarte n'u lel na, lruken t te, ?ya sempe, t feete." (1 Kɔr. 10:12). "Ilu mu Ase yeeu wonte ka te ten, n'u rɔn mi te, n'aluacii ra pise-mi na t len." (Eef. 6:11-18).

TAMAN LEDE NAHENAUTISI FETU

Fetu nku wulu-ra yer ñi kisa n'l pe tasu Ase tunkuu na. Yer ni hen, t ka na hulm̄n n'l renke Ase haade n'l mu Fiisu Sarteñenku n'l kundi n'l hem ñemp̄u. Te wulu-ra rere-c yer ñi take l̄ose t hoɔr ka, t we n'l nlu Ase Tentente na. Woñl cii t hoɔr ree-c Ase we n'l wulu-t t te na, t ra pise s'l l̄ose. Pa t lake te ten s'l rɔn t te, t we n'l re na tansarteñente t'ɔna ten.

Woñl wusu na wara na, Yeesu wutu t ñente ka Luki tekara taa se: "Aluu lii yer t'ɔ wonte na, ku kaalu awɔr nya taa u wula na, ku cii awɔr se ku cɔ. Nne ku pe na wur, ku tam se, 'Me wusu me reɔ nka taa me lii ka taa na.' Ku wuse ni ku noɔon a hase reɔ nka taa n'a rɔn. Ku wuse ni ku su ku raana ka lede nahenautisi ka wa we ñan wa kelen-ku, wa kan wa rɔn wa cɔ renaa. Semp'ɔna, u kaa s'u caru yer ñi n'u kelen antauŋ." (Luki 11:24-26). "Wonte lake yera mpa na, te wulu-ra wutekpiwo nka siiru tufelem se, 'Hɔŋ wusa ka tuku wonte ka te-te na.' Nenkar-ɔle se, 'A kuren afa ka leem sev ree, n'l kundi n'l tase wusuu k'ahɔra taa n'l wutu t te.'" (2 Pier 2:22).

Ase Tentente nte wuiu yer ñi wusu na wara na, t hoɔr, nawur woñl take l̄ose t hoɔr na. Awarkɔ, na ka tentarū ñente ka te ten wusa te kan te cɔ hoɔr nde taa, ni te ñasu re ree. Yer ñi ñesa taa rere wulu wonɔn'c t hoɔr taa we na. Awarkɔ nka yeu-na Fiisu Sarteñenku nku, a nusen-ku na lelen alɔnkuku na, ku kur yer ñi cal, wonte ree na, awarkɔ, na Fiisu Sarteñenku, wa pe cake awɔr kudemer taa. Yer hoɔr ra ci awɔr nde taa Ase cake na, na wundjind̄i aluacii cake na. A nusen Ase Tirir ñi a na-l fetu nku taa na, n'Ase Tentente t kur n'l re reh̄ee, n'l we n'l ñelu na t wara, s'l na haa yer ñi kaa s'l l̄ose t hoɔr se yo nka ka kur ka cii reɔ ka wuse ka kan reɔ na ya.

7

7. HOOR NDE KPER REEN KA TEN NA

"Yo nka we ni ka riiku afana mpa, ñuse ku-ka. Ka ciwa se ka tu tute nte a celu-wa na ni, yer pe celu-ka-te. Nte ree-ona, ka mose ka t'c wonte na, ka siir se, 'Me cii temerlaða we tute ka tempe, wa pe plsu tuv. Ma hen, ma we cee-ole ma seke ñuse. Me kuru se me wuse me cii cal me wal me siir-ü se, me cii, me warke Ase, me warke ña.' " (Luki 15:16-18). Yer ñi na i yo nk'c ka lóse ka hoor ka wonte na, i tsen-ka n'i mu-ka.

Ama, fetu nku taa hen na, yer ñi ta lóse i hoor ka tufelem n'i ta cel i mosem n'Ase ree. I pe cii s'i wal Yeesu naase tsee n'i tsen-ü i k-awarko. I hoor we se re sepa ni re pe tasu i caruu. I we rena n'i pe nlu Yeesu wuto, n'i we ñesa n'i pe na wu cekpolu nku we i naase tsee-cu citi ricicici, n'a kaa s'a wede yera ka ku min taa na. Fer pe tasu i kpaú s'i misé i k-awarkase taa. Aluacii ñasu na-i n'i co i wurti kpeede ree. ?U ta kar, yer ñi we n'i lake s'i puku yera, nawur s'i walu cocii. "Ama, i taa siir aseda muya kena, n'añamañama." (Mat. 23:27).

Tentarir cii mu tufelem Fiisu awor. Pa kpeende nde na, nawur awarko/nka na, aluu nenkur tunku wa wara, ni wa si i hoor nde taa. Pa i cii s'i lli wa niij taa, wa we wa rukun-ü semp'ona recem. "Yer se yer ñi ta yaa Moisi ñasete se wur na, nne, yera nau! nawur nautisi sende te wara, a ku-ü kena n'i yeentu pe lake yer. Nne ñasete nte we reen sempe, yer ñi kisi Ase Yo n'i ta yaa-ka se wur na, i kaa s'i tu kuñun ka paa ka tufelem. Yer ñi yaa calem mpe, Ase hou raante na yera ka, pe yaal-ü rekpesekpese na, se fala calem, n'i tul Fiisu Sarteñenku nku lau-ra sarte na." (Heep 10:28,29; !Kal rere-c 2 Pier 2:1-14).

Nne fetu nku nusen n hoor, !ko n'n ra lóse aluate, na n hoor ka re ten. Nne n lóse n hoor ka tufelem n'n kan Ase cal, i plsu, n'i cii s'i tsen-n n k-awarkase ka se ten. !Kam i cal se womlu nku kan Yeesu cal n'i kur i renkpa ree n'i cer-ü n'i tam se, "?N cii, n plsu s'n yeu n'u fe me ree." (Marke 1:40,41). Ama, nne n we n cii n hoor ree, ?n sel tawundji n'u kel hulmiñ, telsete tan, wonte ree na, ña yau-na sem n'n kisi s'n ra mu

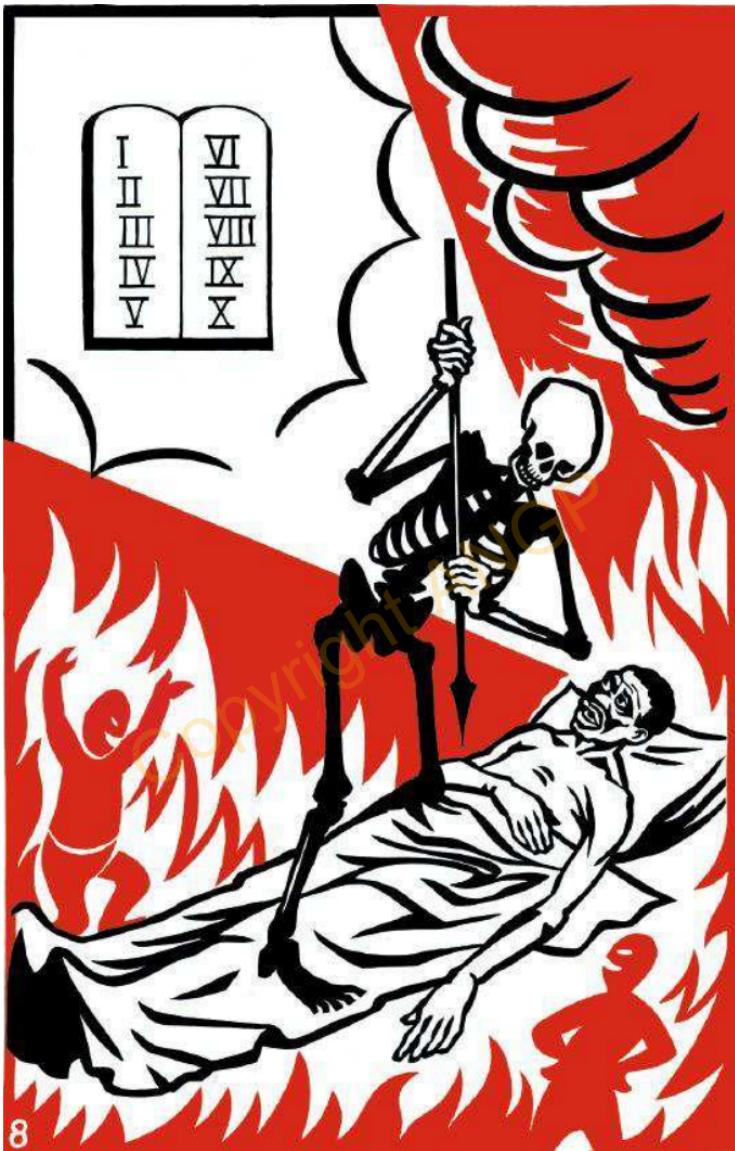
fiisu nku tam akperu na, "Nku, sem receel-ɔna awarkɔ pirsu se ka rête-pe yer." (Rom. 6:23).

TAMAN LEDE NAHENNAUSA FETU

Cee ńl hen na, re na sem ka pe tiisu pe kpækun wońl maasu ayukən s'l kaa s'l lóse l hooř na, nawur wońl take sem Ase na. Nne wa lake tansarte lakase ka wa fiisu cōu taa, nafate kaa s'u kpa wa leesase kawa kaa se wa seu wonte na. Kóhen, l na sem ka l cal. Tansarteñente nte tekü yera te maasu-wa awarkase taa na, te seewa, te yeu-l kele s'l na wonte awarkɔ rētu-te yera na. Min cepan wahala si l taa n'l nočon s'l ra pise s'l wuten Ase. Pa kóhen l cii s'l wuten Ase ńl, u lwl ten-ɔ l pe-ł te tee na, l ra pise se nńl-n'l, wa lau noŋ kudemə ka kóhen. l k-antaŋ raana pe katu se wa cō l cal, ni wa hesu l hooř na wutase nse ra pise se se lau-l nter na. l sauti nte, ?u ta kar, l ka hiiu-te na tansarte ñempen rēe na, te ra pise se te sen-ł, ni te tase-ł fiisu, nawur te hese l wahala. l na kóhen s'u we kaade s'ł cel l te-ɔ Ase, wonte rēe na, alvacii hoŋ-ł.

Wonte l ka we-te lu k'antaŋ, na wonte l ka tunku te war'ɔ ten na, te wonku-l n'u kpitin na l "nandjiir" alvacii l e wede-ł, ni l e ra pise se l e sen-ł kóhen. l kunta n'l na kele kóhen, se: "U we nafate s'a maa Ase ńl ñelu na, l niŋ taa." (Heep 10:31).

l ka mošu l taa s'ayuku nénkur, l kaa s'ł rɔn ńl-n'Ase wa heku t'ɔ l sem ayuku rēe. Ama, kóhen ńl hen na, l kundi n'l nočon s'u tam apiso rere. Yera kpater seke rekposta, wa pe hiiuku aluate se wa ñose wa te n'Ase. Semp'ɔna, u hena se re cii Ase k'aluate nte taa l wutun-də na. Ra fetu nku taa hen na, re na yer ń'ɔ l seke ka l ka kisi Ase selem, na l sarte lape ka l fiisu t'ɔ ku ten. Kóhen, l pe nlu Ase Tentente nte telsru yera ni te ciisu wa nante na. Ama, Ase wutun-ł s'ł hu-na-ł n'l siiru ńl-n'l raana se: "Woml a wl-mi sem na, llu tiisi n'l calen-m. llu wal min ńl tam akperu k'a wusi-ńl alvacii na l raana na, ńl taa." (Mat. 25:41). "U ri yer se yer s'ł seu taman

8

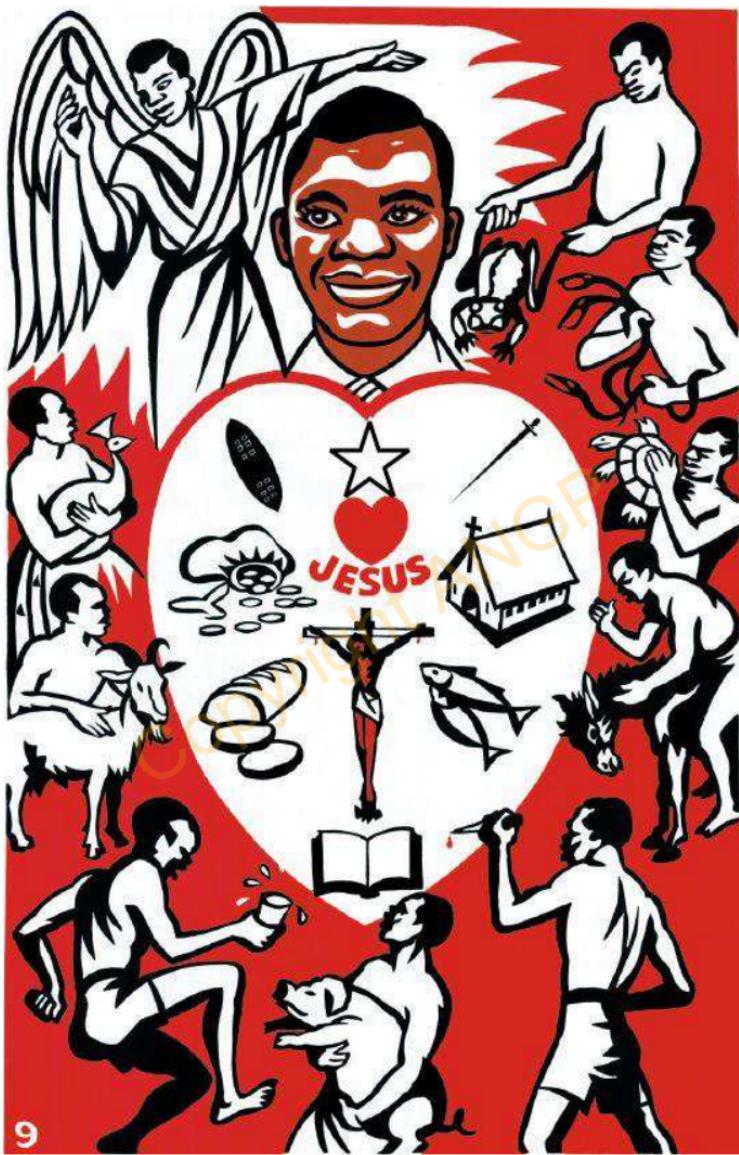
8. AWARKOCHI SEM

kuđem kena n̄i sem mpe wara hen na, Asē kaa s'ī hu-na-ī." (Heep 9:27).

TAMAN NAKU FETU

Fetu nku wulu-ra seer ñ̄i we n̄i luku na huku ka ten-ō takete, na kaade ñente taa na. U we n̄u taku-ī riinan ten, i we n̄i sende n̄u lel, n̄i we n̄i ñasu te ten, na Yeesu Kiriisitu r̄ee. "I ruken i ñesa r̄u ka Yeesu r̄ee-ōna, wonte r̄ee na, nñi yeuna n̄i tisi na i r̄ee, n̄i kaa s'ī yeu n̄i ruken tisuu sempe, n̄u r̄e n̄u tal tete teem ayuku." (Heep 12:1,2). I kisi wonte yeke n̄i pe p̄isu s'ī wal ñesa taa na, n̄awarko nka caru-ī tamtam na, n̄i see seeua nya, Asē wul-ī-ya s'ī see-ya na, n̄i ra wede i te.

Aluacii, na i ñempa ka wa ten, wa koote yer ñ̄i, wa caru fala caruu se wa calse-ī n̄i yeu riyuyu ñempu. Akpantu na warase selem, n̄ayadete ñente alua, na nter-ō kpater, wa we fetu nku taa. Wonko mu kpii awor, wonte r̄ee na, awarko l̄osu ka te-ō tamtam, ka t̄eku-ra n̄i ka wusu n̄enkar. Ama, seer ñ̄i co i ñesa r̄ee na, i na rep̄ipi k'awarko nka l̄osu ka te na, ka pa u ci wonte i lake-te cocii taa na, te p̄isu se te yeu n̄i lau awarko nka na. Pa ka ka wusu s'Asē tirir ñ̄i metelu na, Asē Tentente, na Fiisu Sarteñenku, mpa riiku-na-ī wa wulu-ī tufelem ka pe ten. I we n̄i na yer neer-ō i waa, n̄i ruken selem ka kōnkō taa, n̄i teke na seer, n̄i we n̄i wulu-ī se kōru r̄ee ñente sar ten. Nter ra lau seer ñ̄i su i te ten n̄i cel Asē n̄i seu na Yeesu Kiriisitu ka tufelem n̄i kisi awarko, na kōru r̄ee ñente na. Yer neer we n̄i seke hoor nde sem re te rukenu k'Asē ñesa taa na, na cisiir. Semp'ona, wompa ci Asē amurana na, na seera taa n̄empar mpa siiru se wa see Asē na, wa wonku-ī, wa t̄il-ī, wa lake-ī kuñuŋ ka ku ten. Seer ñ̄i tesu Asē Tentente nte siiruu se: "Nne yera nasu-mi n̄i wa hōke tentarū ka mi r̄ee, n̄i wa siiru tansarteñente ka mi r̄ee, s'ū ci me waratenkera, i iñi lelen. !Iñi ñante. !U kō mi taa, wonte r̄ee na, Asē kaa s'ī rete-mi r̄eter ka cekpođe k'aseita" na, u lake-ī lelen ka ten. (Mat. 5:11,12).

9

9. HCCR NDE ÑASA NA

"Awarko, na tenu", te kutihudi kele se woñl siiru se, me we ni neer tan na, wa lake te ten se wa kpor seer ñl-c Ase ñl we-l lu na, l niiñ taa. Ama, re pisu se re wute se Yeesu tirir Pol wute' wo na, na lelen, na re hoor ka re ten se: "Ano pisu s'l tar ra-n'Kiriisitu, re heku taa s'l ra tase ra lu lape? Pa re tu kuñun, u tede ra hoyaa taa, a nasu-ra, ñuse ku-ra, re ci ahusa, re we kaade ñente taa, yaa re we sem ñempu taa, nter tan ka te kaa se te yeu ni Yeesu ra tase ra lu lape... Ama, te ten te ten ñl, re ñasu-te sarte ka ten na woñl lau-ra lu na, l reen ræ." (Rom. 8:35-37). Seer ñl sii Ase yeeu wonte na, l pisu s'l sende n'l yee yeeu ka tansarte ayukun ræ, n'l ñase takete. Ra rere, re pisu se re ñase, na Kiriisitu ñl ha-ra reen na, l ræ.

l hoor taa tero nka caru-l ka l lau nter-c te ta sar na, ka na sarte rewai. Seer ñl tisi n'Ase ræ-c ten, ni Fiisu Sarteñenku we l taa. Ase tirir we l ñuñ taa, n'Ase Tentente tesu-l wonte Ase yii-te wompa ñasu teñc ni wa rukun wa te ten-c sarte n'u re n'u tal atesenu ayuku ræ na. "Woñl ñasu teñc na, me kaa se me ha-l ñempu, l tu tu nku ha yera ka fiisu nku tam akperu na, ka ku we Ase sandañe taa na, ku wii. Woñl ñasu teñc na, taman nau! sem ra lau-l nter. Woñl ñasu teñc na, me kaa se me ha-l tute nte tiu ñaset' a yaa-te s'ar-tu-wo-m k'a mese-te na. Me kaa se me ha-l rere-c weær cebulmer nendel-c a maa re ræ-c yede cefade. Woñl ñasu teñc na, na woñl lake me temer s'u re n'u tal l fiisu teem ayuku ræ na, me kaa se me ha-l huku ka koren ten taa yera ræ. Woñl ñasu teñc na, a kaa s'a sii-l semp'ona wówen cebulmen rekpeeleelee. Me kaa se me ra hise l yede k'ahisu ka fiisu tekara taa. Me kaa se me wute me Cii, na l tirira, wa ñesa taa reñamla se ma tl-na yer ñl. Woñl ñasu teñc na, me kaa se me si-l m'Ase ræ taa se rayo nka rukun ræ na. Nter tan ka te pisu se te lese-l n'awareñ ræ. Woñl ñasu teñc na, me kaa se me cose-l me cal-c me wurti kpeede ræ se me ñase teñc ka wo, ni man'me Cii, re c o l wurti kpeede ræ na." (Wonte Yeesu Kiriisitu yepa ni Sañ na-te na 2:7,11,17,26; 3:5,12,21).

Warase ñse hutu ate hen na, u wulu se seer ñl su l warase

n'l cel Ase. I suku i warase nse n'l ha ahusa, n'l celu i hiiu haade, na selem haade, s'u ha Ase ka ñamte n'l pe hɔrsuse.

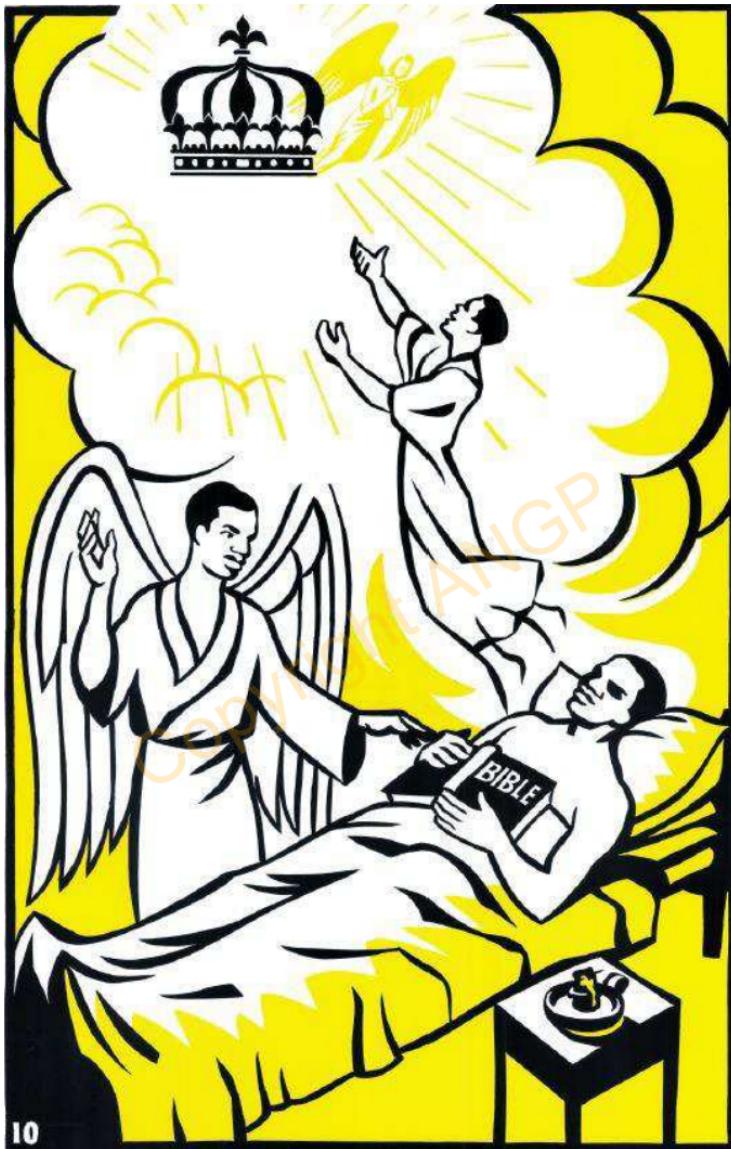
Kponu, na tundi nde wε renaa na, te wulu s'l muse i fiisu coou t'ɔ sarte, n'l pe resu tuu. I pe hɔrsu i te n'l ñee selem reen, n'l pe tuku kpeena calem, nawur tunu nka ta sar na. I pe hɔrsu i warase na i tenu nku ci Ase reo na, na sala ñeerte, nawur kpasuu, nawur rute. I pe liki kɔya nya piṣu se ya hɔrse-i na. Ama, i tuku tute nte sara na. I teter hɔr wuse farte reo. Pa u ta kpa n'u tiu, i wε n'l walu cocii ka tamtam. I see Ase ka i te, nawur i reo ñempa heku taa, nawur amesɔŋ t'ɔ i kudem, wonte ree na, i sem se seer ra piṣe s'l hiiu fiisu ka ñl-n'Ase, wa pe wutu.

Tekara ñl a hul-i hen na, i ci Ase Tentente nte i kalu-te tamtam n'l mɔsu te ree na. Na nte ree-ɔna, i wε n'l hiiuku reen, na fiisu, na hulmìn, na sauti nte yera ta piṣu se wa mose te ree na. Te wuse kande ka i ñempu taa, na saru nku i yee-ku na i k-amura alvacii na. Te hen-i ten, ni te ci tunu nka i leeso tuku-ka ayuku s'ayuku na. Te ci leem mpe i ñee-pe n'l lukute seke na. Te ci rere-ɔ hiidj nde i piṣu s'l se re taa na, na ñelma ñl i piṣu s'l ñel i taa na.

I sela s'l tu kuñunj ka Yeesu ree, wonte ree na, ?i ta tu kuñunj, i ra hiiu wurti yiikir. I sem se ñl-n'Kiriisitu, wa hompa n'l walu wade cefade, semp'ɔna, i wε n'l cii aseta ñente nte ci fiisu taa ñente nte a pe na-te na ñesa wana na. I ñcsu i te s'l katen Ase, n'l wε se tu nku wε hiidj ñɔŋ ka ku lelu wii se wonɔnɔ manku ahulo lelu mankuna ka tempe na. Yer ñl ta sem wonɔnɔ a see sem na, wonte ree na, Fiisu Sarteñenku co i hɔr taa, n'Ase selem leente i hɔr nde.

TAMAN HIIU FETU

Yeesu siir se, "Me ci woñl wosu aseda n'l celu-wa fiisu nku tam akperu na. Woñl tisu na me ree na, pa i ta seu, i kaa s'l hom. Woñl ñelu n'l tisu na me ree na, i tan sepe k'ayuku

10

10. !KAN N'N SL NA TELSER HAMPATE TAA

nənkur." (Saŋ 11:25,26). "Woñl nlu me tentente n'l tisu na woñl tirir-m na, l r̄ee na, l we na fiisu nku tam akperu na. Ase ra hu-na-l s'l h̄om l rende. l teem aseda t'c liiu n'l ñelu." (Saŋ 5:24). Sem pe yeke se nafate kpa seer n'l nante mau. "Re t̄en en kaa se ñl l̄ose semp'c wonte na, ren'c̄le, wonte a maa-te Ase tekara taa na, te kaa se te lau. A maa se, 'Sem tam atam rere. Ase ñase sem. Sem kaa n huku we l̄? Sem, kaa n lake n'n ku yera na n k-añade nde na?' Sem añađe kel̄ awarko, n'awarko hiiuku reen ka ñasete t'cna. Ama, lre w̄or Ase, s'l ha-ra reen, lre ñase awarko na sem rere, na r'Acii Sesee Yeesu Kiriisitu reen r̄ee." (1 K̄r. 15:54-57).

Yer ñl m̄ise n'Ase n'l walu na-l na, nafate pe kpa-l sem r̄ee. Aluate nte l k-ayuku talu na, l kaa s'l wal na lelen se P̄ol siiru wo na se: "U lake-m se me tenke ñempen nul. U kake-m se me seu; me wal me c̄o na Kiriisitu. Me kaa se me we lelen t'c renaa, n'u kelen cee." (Fii 1:23).

U lake seer t'c lelen s'l na Yeesu ka l ñesa taa. l ci ten s'l na woñl seu l r̄ee-c̄o akantemer r̄ee s'l t̄else-l na. Fiisu Sarteñenku t̄esu-l tentente nte se: "U ra t̄ede mi taa. !l̄ tisi n'Ase r̄ee, n'u tisi na ma r̄ee rere. Aw̄ol ten ten-c̄o me Cii r̄eo taa. Me walu se me r̄on-mi aw̄or. ?U ka ta ci tufelem, m'a ta siir-mi-te. Me walu wonte se me r̄on-mi aw̄or n'u kper na, me wuse me kan, ni me su-mi me cal, se fe ni, mi rere, l̄ c̄o aw̄or nde taa, me we na. l̄ sem ñempu nku walu na wundjindj me walu na." (Saŋ 14:1-4). "Wonte Ase r̄on-te s'l kaa s'l cel wompa we-lu na, te kelen te ten ñl yera take nlu-te, wa take na-te, wa take moše-te rere-c̄o wa ñiin taa na." (1 K̄r. 2:9). Wuto n̄enkar tan s'a c̄ese n'a siir wonte Ase r̄on-te n'l si wompa tunku Yeesu naase w̄on t'c tete nte r̄ee na.

Aw̄or nde taa sem muya nya ka we reñape na, ren'c̄na, re na Ase tirir. l honku s'l wan awarkoii ñl Ase su se riuyutu na, k'Ase cal. Fiisu, na leeso, wa lii tenu nku seke na, ku taa. Wa re na woñl wa ka lau-lu na, l cal. Wa ka m̄ise fiisu c̄ou taa, ni wa seu l r̄ee. Ase mu-l sarte na yer ñl Acii Sesee wutase se: "U sara. N ruken n te n'n lau n temer ka sarte. Nte r̄ee-

ona, me kaa se me cel-n wonte kpɔl ten na. !Kan, ma-n'ña, !re ñanke." (Mat. 25:21). Alvacii tan huku ka t ree rere, wonte ree na, "Wompa we Ase ka lu na, wa we yawo k'Ase ñesa taa." (Psaumes 116:15). "Fe ni me niu n'aset'ɔ wuto ka ka siirm se, 'Maa nte ñi hen s'u sun kohen, wompa tisu n'Acii Sesee ree ni wa seke na, wa niu lelen.' Fiisu Sarteñenku wusen se, 'Aau, tufelem kena, lwa fiisi wa reen tema nya wa lau-ya na, ya taa, wonte ree na, tema nya ten wa lau-ya na, ya wulu se wa lau sarte.'" (Wonte Yeesu Kiriisitu yepa ni Saŋ na-te na 14:13).

Woña, n kalu tekara ñi wulu wonte we yer hoɔr taa na, !Ase sen-n n'n cel n hoɔr ka woñi we-n lu na. I we n'i cəru-n se: "Me yo, Icel-m n hoɔr." (Proverbes 23:26). !Cel Yeesu ka ña hoɔr nde kawa ni re lake kuñuŋ na, n'i ha-n fiisu cefalu, na hoɔr cefade. !Ra yeu n'n hoɔr tansarte ñende teke-n n'n lau wonte re wɔsu-n na, wonte ree na, "Woñi suku t te n'i celu t teter t hoɔr na, t ci wɔku kena. Ama, woñi walu na len na, t kaa s'i tel." (Proverbes 28:26). !Kisi ñ'awarkase, n'n hoɔr n te na wonte we riyyu na, wonte ree na, "Nku, sem receel-ona awarkɔ plsru se ka rete-pe yer. Ama, haade nde Ase har-e yera ka fala na, nd'ɔle fiisu nku tam akperu na, wonte ree na, ra-n'Yeesu Kiriisitu, re wuse yer kuðem." (Rom. 6:23).

U yeu woña teem ña hoɔr celuu k'Ase na, Iruken recem ka wonte n mu-te na Yeesu Kiriisitu ree na, In'n we n'n tisu n'Ase ree, In'n we-ι lu, se wonon'ɔ Pol ñuku niir se: "Nte ree-ɔna, me tuku kuñuŋ nku. Ama, me ra see fer, wonte ree na, me sem Yeesu Kiriisitu ñi me su me te me cel-ι na, me sem s'i we reen n'i ñelu wonte me cel-ι-te na, ka kaka n'u re n'u tal atesenu ayuku." (2 Tiim. 1:12). !Yeu n'n tisi n'Ase ree n'u kel, n'n seer-ι na Fiisu Sarteñenku reen ree. !Msse Ase selem taa, n'n ñelu Yeesu ñi ci-na tufelem cii, na ñempu nku a tunkuku n'a hiiku fiisu nku tam akperu na. R'Acii Sesee ñi wusu s'i kan n'i su t yera na, t ci wursi ten taa wuroo, n'aciina taa Acii Sesee.

"IA iwor Ase ñi plsru s'i ruken-mi n'u ra feete awarkase taa

na. L þisu s'l yeu-mi n'll kpese rekpesekpese n'l wan-mi na ñankete ka l awor nde feetelu na, re taa. Nñi ci-na Ase cepa ka l kuðem. L telse-ra na r'Acii Sesee Yeesu Kiriisitu rëe. Nñi tu-na worte, na wurti, na cepate, na huku. U ka we kidji rëe, n'u we semp'ona kohen n'u kaa s'u lau semp'ona wese se wese. !U lau sempe." (Suti 24,25).

Copyright ANGP

A SPECIAL WORD FROM ANGP
UN MONDE SPÉCIAL DE L'ANGP
UMA PALAVRA ESPECIAL DA ANGP

This booklet "The Heart of Man" is available in over 538 languages and dialects spoken throughout the world (Africa, Asia, The Far East, South America, Europe, etc.) Our Heart Book is now also available on cell phones, tablets, etc from www.anqp-hb.co.za or as an APP "Heart of Man" on Android phones.

Le livre du "Coeur de l'homme" peut etre obtenu en plus de 538 langues et dialectes parles dans le monde entier, a savoir: Afrique, Amerique, Asie, Extreme Orient, Europe. Notre Livre du Coeur est maintenant aussi disponible sur votre Telephone cellular, plaques, etc. de www.anqp-hb.co.za ou comme une Application "Heart of Man" sur telephones Android.

Este livro "O Coracao do Homem" e obtfdo em mais de 538 linguas e dialectos falados em todo o mundo, a saber: (Africa, Asia, America do Sul, Extremo Oriente, Europa, etc). O nosso Livro O Coração do Homem tambem esta agora disponivel em telefone celular, tablets, etc. de www.anqp-hb.co.za ou como um aplicativo "Heart of Man" nos telephones celulares Android.

The 10 heart pictures contained in this booklet are also available in the form of large coloured picture charts (86 x 61cm) bound together in a set of 10 pictures. These "Heart Charts" can be obtained with European or African features and are particularly suitable to be used in conjunction with the Heart Book for class-teaching, open air evangelization etc. Kindly contact us to ascertain the latest subsidized price of this chart.

Les 10 images du coeur qui figurent dans ce livre peuvent etre obtenues en tableaux de couleur, format 86 x 61 cm, avec des physionomies europeennes ou africaines. Ils peuvent etre utilises en meme temps que le livre du coeur pour des classes bibliques, a

l'ecole du dimanche ou lors de reunions de plein air. Soyez aimable de nous contacter pour assurer les derniers prix en cours du tableau.

As 10 imagens do coracao, contidas neste livro podem ser obtidas num conjunto de 10 imagens em colorido no tamanho de (86 x 61 cm). Estes "Cartazes do Coracao podem ser obtidos com caracteristicas Europeias e Africanas e podem ser usados em conjuncao com o mesmo livro em classes de ensino biblico, evangelizacao ou ao ar livre. Agradeciamos que nos contacta-se para confirmacao do ultimo preco dos cartazes.

Kindly write to us if you are able to assist us with further translations of our free Gospel literature, informing us of the language into which you could translate this Gospel literature. Your assistance would be appreciated.

If you have found salvation in Christ, or have been otherwise blessed through our Gospel literature, please let us know. We would like to thank God with you, and remember you further in our prayers.

Nous vous invitons a nous contacter pour faire des arrangements concernant de nouvelles traductions de notre litterature, nous informant de la langue dans laquelle vous pouvez traduire cette litterature evangelique. Votre aide sera beaucoup appreciee.

Si vous avez trouve le salut en Christ ou si vous avez ete beni par notre litterature, nous vous prions de nous le faire savoir. Nous aimerions remercier Dieu avec vous et prier pour vous.

Nos vos convidamos a nos contactar, afim de fazer qualquer arranjo concernente a novas traducoes de nossa literatura em outras linguas. Vossa assistencia sera muito apreciavel.

Se tem encontrado a salvacao em Cristo, ou se tem sido abençoado por intermedio da nossa literatura evangelica, faça o favor de nos

informar. Pois nos gostarfamos de agradecer a Deus juntamente convosco, e lembra-lo sempre em nossas oracoes.

For free Gospel literature, books and tracts in over 538 languages, write to:

Pour obtenir gratuitement de la litterature evangelique, des livres et des traites en plus de 538 langues, ecrivez a:

Para obter gratuitamente a literatura evangelica, livros e folhetos em mais de 538 linguas diferentes escreva para:

E-MAIL: info@angp-hb.co.za
info@angp.co.za

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS
P.O. Box 2191
PRETORIA
0001
R.S.A.

A Gospel Literature Mission financed by donations

Une Mission de litterature evangelique financee de dons
Missao de literatura Evangelica financiada por donativos

(Reg. No. 1961/001798/08)